

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne petivrstice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Bratje Slovenci!

Obmejni Slovenci vas prosimo pomoči! Znano vam je, s kako brutalno silo deluje ves nemški element, na čelu ma društvi Südmark in Schulverein, da se jim preje pomembnejši kraji ob železnici nad Mariborom. Z vso svojo močjo, z vsemi denarnimi in drugimi sredstvi, ki jih ima Südmarka na razpolago, so se vrgli naši narodni nasprotniki na St. Ilj, to je zadnja in ob enem najvažnejša slovenska postojanka ob meji. Že več sto tisoč kron je žrtvoval nemški narod v svrhu velenemških nadržov društva Südmarke samo za St. Ilj. Več sto tisoč kron za potujčenje slovenske zemlje, za pomemčenje slovenskega ljudstva v eni sami župniji. Preubogi smo, da bi zamogli z nasprotniki na tak način tekmovati. Edino le izobraževalno delo med ljudstvom nas še more rešiti in zagotoviti obstanek slovenskega življa v St. Ilju.

Bralno društvo v St. Ilju, ki je poklicano, da širi in pospešuje pravo izobrazbo med tukajšnjim ljudstvom, je brez strehe; ne more se vsled tega gibati in razvijati pravega ljudsko-izobraževalnega dela. Nujno potrebno je, da bi društvo imelo svoj Društveni dom, kjer bi imeli šentiljski in okoliški Slovenci, posebno mladina, svoje zavetišče, svoje zbirališče.

Obračamo se torej do vseh rodoljubnih Slovencev brez razlike političnega prepričanja, do vseh slovenskih denarnih zavodov, do vsega Slovenstva, naklonite nam radodarno svojo pomoč. Pomnite, da se gre za rešitev obmejnih bratov! Prosimo torej, milo prosimo, slehernega Slovenca in Slovenko: Darujte za Društveni dom v St. Ilju. Ta dom, v katerem se bomo zbirali tukajšnji Slovenci in se navduševali za nadaljno borbo, boče jasna priča slovenske požrtvovalnosti in ljubavi do hudo stiskanih obmejnih Slovencev. Se pozni rodovi se vas bodo, rojaki mili, hvaležno spominjali, da ste na tak krasen način pokazali svojo pravo ljubezen do teptane domovine.

Darovi se naj pošiljajo na naslov: Kmetijsko bralno društvo v St. Ilju v Slov. gor., ali pa njega blagajniku Franju Zebotu istotam.

Vsak najmanjši dar se bode hvaležno sprejel in seznam darov v štajerskih slovenskih časnikih objavil.

Priljubljeni odbor za zidanje Društvenega doma v St. Ilju.

Podpora po suši.

Štajerskim poslancem se je posrečilo dobiti dosedaj že pol milijona kron, ki se uporabi za podporo po suši. Ta podpora se ne bo dobila v denarju, ampak v cenejši dobavi sena in slame. Poglavitni dohodek našega kmečkega prebivalstva obstoji v živinoreji, za to je bilo treba ravno v tem oziru misliti na odpomoč.

Na Spodnjem Štajerskem je bilo po zadnjem štetju v posameznih okrajnih glavarstvih goveje živine:

Maribor	34.134
Ptuj	45.820
Ljutomer	18.315
Konjice	12.361
Mozirje	8.979
Brežice	21.968
Celje	38.992
Slovenjgradec	26.744

Samoumevno, da se za tako veliko število goveje živine ne more za pol milijona kron zadostna množina krme kupiti. Mnenje strokovnjakov je, da se bo vsled slabe letine prodala ena tretjina vse živine. Določilo se je, da se za glavo sme dati podpore 4 meterecenta sena in 6 meterecentov slame. Res pa je tudi, da vsi posestniki niso zahtevali podpore, da se torej število živine, za katero se želi podpora, precej zmanjša. Posamezna okrajna glavarstva so zahtevala:

Maribor	za 7.363
Ptuj	za 20.404
Ljutomer	za 12.956
Konjice	za 4.969
Mozirje	za 1.176
Brežice	za 7.340
Celje	za 10.737
Slovenjgradec	za 5.796

Iz teh podatkov se razvidi, da so razmeroma najbolj podpore potrebna okrajna glavarstva Ptuj in Ljutomer, za tem Celje, Maribor, Brežice, Konjice, Mozirje in Slovenjgradec.

Za poldrugi milijon kron se je nakupilo 200 vagonov sena, meterecent po 11.20 K, in 350 vagonov slame, meterecent po 7.10 K. Oni, ki dobijo podporo, pa bodo morali plačati meterecent sena po 4 K in meterecent slame po 2 K. Podpora obstoji torej v tem, da dobijo živinorejci seno in slamo po mnogo nižji ceni, kakor je cena krmi na trgu.

Seno se je nakupilo le sladko in sicer iz Gornje Štajerske, Koroškega in Gornje Avstrijskega. Na Ogrskem se sena ni nič kupilo, kakor so se bali mnogi naši živinorejci. Pač pa se je na Ogrskem in Nemškem kupila slama in sicer izključno ječmena in ovsena slama, ki je najboljša za krmo.

Ampak tudi vsi oni živinorejci, ki so se priglasili za podporo, ne bodo dobili podpore. Število živine je nasproti množini nakupljene krme še vedno preveliko. Dobiča bodo posamezna okrajna glavarstva:

	šena	slame
Maribor	1250 mc	2187 mc
Ptuj	5000 mc	8748 mc
Ljutomer	3550 mc	6561 mc
Konjice	1250 mc	2187 mc
Mozirje	1250 mc	2187 mc
Brežice	1250 mc	2187 mc
Celje	2500 mc	4374 mc

Okrajni pomožni odbori, ki bodo tle dni sklicani ali pa so že bili, bodo določili, kateri posestniki dobe podporo. Ti odbori bodo tudi za vsako postajo določili enega moža (župana), ki bo v zvezi z enim ali dvema zaupnikoma prevzel na železnici seno in slamo, jo pregledal in jo delil. V to svrhu bo dobil od okrajnih glavarstev seznam onih, katerim se je določila podpora.

Posestnik, ki je dobil podporo, a si slame in sena ne odpelja v določenem času, (po nekdaj samo 24 ur), zgubi pravico do podpore, in se bo slama in seno dalo drugemu posestniku, ki je tudi podpora potreben, a se mu od pomožnega odbora ni določila.

Seno in slama se morata takoj na kolodvoru plačati možu, ki bo razdeljeval krmo.

Kdor bo dobljeno krmo dalje prodajal, bo kaznovan.

Posestniki, ki so že prodajali krmo, so od podpore izključeni.

Naši odposlanci (dr. Korošec in Pušenjak) so tudi zahtevali, da se bo dobila živinska sol po nižji ceni, ravnotako otrobi iz erarnih magacinov. Cela zadeva je v najboljšem toku.

Slov. kmečka zveza.

PODLISTEK.

Kaplanov prvi „štampelj“.

Nemško spisal N. — Poslovenil J.

„Oštir Blaž“ je bil take sorte mož, da se mu je marsikdo rad umaknil vsaj tri korake na daleč. Bil je pravi velikan z železnimi pestmi. Ljudje so mu pravili „oštir“ ali pa „šnopsar“ Blaž.

Pred leti je Blaž krošnjari, pozneje je služil za javnega postreščka v mestu, konečno je odprl v večjem mestu nasproti tovarne žganjara in špirita svojo žganjarno. Tu je prodajal žgano pijačo na drobno.

V mestu je bilo poleg dobrih kristjanov tudi veliko socialnih demokratov.

Ti-le so bili redni gosje v Blaževi žganjarni, kjer so se ob „štampeljih“ navduševali za svoje socialistične ideje. Blaž in njegova boljše zakonska polovica Jera sta jim stregla.

Ni čuda, da je Blaž med socialisti postal malce socialist, dasi je včasih tudi radi lepšega držal ž njimi, da ni bilo zamere.

Vendar je bila nujna posledica oštirskega poklica, da je moral včasih Blaž potisniti tega ali onega preglasnega ali prepijanega gosta skozi vrata na ulico, da ne bi pa izgubil vse vaje, je poskušal neredkokrat svojo koščeno pest na svoji ljubi Jeri.

„Jera, no si pa že spet pozabila zamašiti do dobrega“, je rekel Blaž in pokazal s prstom na „frišno“ nastavljen sodček.

„Saj sem ga vendar dobro zamašila“, je odvrnila Jera.

„Ne, nisi, ko ti jaz pravim.“

„Da, sem!“

„Ne! ...“ je mogočno zagrmel Blaž.

„Vendar! ...“

Na to se je slišalo nekaj, kakor klofutanje. In kmalu na to se je vlekla Jera z modrimi programi na licih jokaje in zdihovaje po stopnicah, ki so vodile iz žganjarne v gornjo sobo.

A ni trpelo dolgo in približal se je tudi za Jero večer njenega tako trnjevega življenja. Huda pljučnica jo je spravila na smarno postelj.

Blaž je ravnal iz početka trdo in neusmiljeno ž njo, ker ga je jezilo, da mora sedaj sam prati kozarce in pospravljati, konečno je pa vendar le poklical zdravnika iz tovarne. Zdravnik je preiskal bolnico in izjavil, da je bolezen zelo resna in da se je v treh, štirih dneh bati najhujšega.

Lepo upanje za Blaža! Kmalu torej naj se čita na vratih njegove zaprte žganjarne listek: „Radi smrti oštirjeve žene zaprto.“

Nevoljno je stisnil Blaž zdravniku goldinar, potem si je pa šel hladiti svojo jazo dol v svojo žganjarno in razlagal svojim gostom, da se je ta lumpac učil celih 30 let zato, da pošilja ljudi na oni svet.

Ker se je Jera počutila precej slabo, si je kakor dobra krščanska žena zažalela duhovnika, da jo sprevidi.

To je bilo Blažu pa že preveč in tresel se je same jeze. Hitro je stopil po svoj evangelij — svoj najljubši socialistični list „Rudeči prapor“, položil nanj roko in prisegel nad vse slovesno, da

nima stopiti preko praga noben far, niti če bi se prikazal sam papež iz Rima!

To je slišal tudi en kurjač iz tovarne in je povedal svojim sodrugom. Ti se niso seveda obotavljali pripovedovati to celo zadevo svojim domačim in tako je šla Blaževa prisega kmalu od ust do ust.

Ko je torej šel naslednjega dne mladi gospod kaplan v Solo poučevat otroke, ga je zadel marsikak radoveden pogled in slišal tuintam polglasno opazko:

„E, gospod, vi ste podelili nekaj sv. olje ženi „rudečega“ Zakonika, poskusite sedaj svojo srečo pri Blaževi ženi. Blaž je „rudečkar“ posebne vrste in težko bo kaj.“

Komaj je to zvedel gospod kaplan, se je takoj odločil, da obišče bolno Blažovo ženo in jo, če je le možno, previdi.

Deseta predpoldne je že in gostilna je natlačena polna z delavci, ki so prišli na zajutrak.

Ropot, kričanje, petje in tobakov dim napolnjuje ozračje. Eni politizirajo, drugi igrajo, tretji pojejo ali bolje rečeno krulijo, povsod žvenketanje žlic, vilic, krožnikov in kozarcev.

Kar v trenutku utihnejo vsi — nek duhovnik je vstopil.

„Blaž, glej ga no!“

Blaž, ki je pravkar rezal sir na posamezne krožnike, se je naglo obrnil in v trenutku mu je bilo jasno, kaj se je zgodilo.

„Strašno — grozno — ta far prihaja k moji stari!“

(Konec prihodnjik.)

Politični ogled.

Dogodki na Balkanu.

Ker so dogodki, ki se vrše ravnokar na Balkanu, velevažnega pomena za celo Evropo, bomo odšedaj tudi na te dogodke obračali več pozornosti. Listi so prinesli o teh dogodkih sledeče podrobnosti: Bulgarske čete so zopet pričele delovati. To je brezdvomno v zvezi z bulgarsko-turškim sporom. Tako je napadla bulgarska četa grško vas Sorbo, v Popesu, Iveni in Mirniku so Bulgari ubili več Srbov. — Bulgarska vlada je poslala vsem velevlastem noto, v kateri razlaga, kakšni so razlogi, da ne more orientalske železnice vrniti. — Rumunski vojni minister je zapovedal mobilizirati 3. divizijo baje vsled posebne želje velevlasti. — V Budimpešti je dospel bulgarski podpolkovnik Toskov, da nabavi konj za topništvo. Prve vagone konj v vrednosti 450.000 fr. so že odposlali v Bulgarijo. — „Berliner Tagblatt“ poroča, da bo tudi Srbija ugovarjala proti temu, da se je Bulgarija polastila rumelske proge. — Dne 3. t. m. so prinesli listi brzojavko, da je avstrijski poslanik v Parizu, grof Khevenhüller, izročil predsedniku Fallieresu lastno-ročno pismo cesarja Franca Jožefa. V tem pismu da je vzhodno vprašanje na splošno razloženo s posebnim ozirom na eventualno priklapljenje Bosne, ne da bi cesar od Francije izrečno zahteval, naj vanje privoli. — V zadevi rumelske proge orientalske železnice, katere se je Bulgarija proti dolečbam berlinske pogodbe polastila, je bulgarska vlada poslala velevlastem spomenico, ki vsebuje marsikateri res tehtni vzrok za priklapljenje železnice. Najvažnejši je pač ta, da je narodna obramba Bulgarije zelo obtežena, ako ostane proga še dalje turška last. — Bulgarski ministrski svet, je dne 4. t. m. sklenil, da orientalske železnice ne vrne in se s Turčijo sploh ne pogaja. — Rusija je stavila predlog, naj se sporna zadeva s Turčijo izroči v presojo vsem velevlastem. — V francoskih krogih, ki so v tesni zvezi s knezom Ferdinandom, se govori, da se knez v resnici bavi s proglasitvijo neodvisnosti svoje kneževine. Kar se Turčije tiče, ni verjetno, da bi na to proglasitev odgovorila z vojsko. — Vesti, da je Rumunija mobilizirala armado z ozirom na bulgarsko-turški spor, so neresnične. — Dne 5. t. m. so prinesli listi sledečo vest: Včeraj je dospel knez Ferdinand iz inozemstva v Ruščuk in se je med viharnim navdušenjem razglasil za kralja, proglasil Bulgarsko za neodvisno in vzhodno Rumelijo priklopil bulgarskemu kraljestvu. — Bulgarsko ministristvo je že prej sklenilo, da se Bulgarija proglašuje za neodvisno in da sporoči to knezu. Sklep je bil do 5. t. m. uradni tajen. — Ferdinand se bo imenoval „Car Bulgarije.“ — Iz Carigrada prihajajo vesti, da je na novo mobiliziranih 6 kavalerijskih polkov, ki odidejo takoj na mejo, tako da je ondi sedaj mobiliziranih 20 polkov. Istotako prihajajo iz Carigrada vesti o močnem gibanju rumunskih čet na deželni meji. — Bulgarski vojni minister je vpoklical vse v inozemstvu komandirane častnike, ker jih nujno rabijo. Bulgarija vpoklicala namreč v najkrajšem času 50.000 rezervistov. — Ruski listi poročajo, da je Turčija odpoklicala svoje vojaštvo od perzijske meje, da ga uporabi na bulgarski. — Neki turški diplomat je izjavil, da ne veruje, da bi Turčija mirno prenesla neodvisnost Bulgarije. — Angleški krogi trdijo, da je Anglija zato proti neodvisnosti Bulgarije, ker je vsled tega vojska neizogibna. — V Bulgariji vlada nepopisno veselje. — Avstro-ogrška vlada je dne 6. t. m. naznanila v okrožnici, da je Bosno in Hercegovino priklapila, ob enem pa se odpove novipazarskemu sandžaku in odpokliče od ondoš svoje čete.

— **Deželni zbor.** Poslanec dr. Jankovič je vložil s tovariši dne 15. septembra t. l. sledečo interpelacijo: Visoki deželni zbor! Dne 25. novembra 1907 sta bila podpisani in gospod c. kr. uradni zdravnik iz Brežic dr. Jokits pozvana k okrajni sodnji v Kozjej, da preiščeta duševno stanje Matjaža Kostanjšeka od Sv. Petra pod Sv. Gorami, ki se ga je nameravalo staviti pod kuratelo. O stvari bi se bilo lahko že razsodilo, ker je bilo predloženo poročilo deželne blaznice Feldhof pri Gradcu o bolniku s spoznanjem: Poopnjenje odvodnih možganskih žil in dobljena slaboumnost. Matjaž Kostanjšek je bil namreč vsled zahteve sorodnikov iz nepoznanih vzrokov sprejet dne 27. majnika 1907 v deželno blaznico, dne 3. junija 1907 pa z opombo „neozdravljeno odpuščen.“ Tekom preiskave pa se je dognalo nekaj nepričakovanega. Kar se tiče prvega dela diagnoze (spoznanja), nismo našli, da bi bile dotične žile posebno toge, in tudi nobenih drugih znakov, iz katerih bi se dalo sklepati, da so bile odvodne žile poopnene, temveč da se nahajajo anake spremembe odvodnih žil skoraj pri vsakem človeku njegove starosti (mož je star sedaj nad sedemdeset let). Važnejši je bil za nas drugi del spoznanja, ker je mož na vsa naša vprašanja popolnoma logično, pravilno in hitro odgovoril, kakor je pač to glede na stopinjo njegove izobraženosti mogel. Se bolj smo se čudili, ko je tudi na vprašanja, tičočna se bolezni, na katera je baje v blaznici ja-

ko neumno odgovarjal, popolnoma logično in pravilno odgovoril. Ker po tej diagnozi ni bilo upati, da se zdravje poboljša, moralo se je to dozdevno protislovje drugače rešiti. Natanka poskušnja je dognala, da je tolmač vse odgovore Kostanjšekove ali napačno razumel in vsled tega napačno prestavil na nemško, ali da se ga je v taki slabi slovenščini vprašalo, da Kostanjšek vprašan ni razumel in vsled tega tudi napačno odgovoril. Da navedemo le dva primera, se je Kostanjška vprašalo, koliko krvi ima približno svinja. Odgovoril je čisto pravilno, da mora biti množina krvi primerno starosti in velikosti različna, da pa je imajo večje svinje po njegovem mnenju 2 do 3 firkle. Z izrazom „firkel“ zaznamoval je Kostanjšek staro mero, po kateri bi torej bilo to 3 do 4 1/2 l. Tolmač je prestavil to v nemščino z pol do 1/2 l. Nadalje je tolmač zamenjal izraz biti in ubiti, vsled česar je nastala iz tega pripoved, da je bil pri zadnjih državnozbornih volitvah pri Sv. Petru pod Sv. Gorami ubit nek kandidat; vsled te povesti se je seveda mislilo, da ubogi mož duševno ni normalen, ker o teh dogodkih ni nihče ničesar vedel. Pa tudi druga vprašanja so se popolnoma napačno prestavila v nemščino, tako da se ga je konečno spoznalo za slaboumnega, dasi v resnici ni bil. To so hude napake! Za utogega starega moža so imele hude posledice in so mu tudi materielno škodovala, kar je res obžalovanja vredno. Iz tega vzroka stavi podpisani in njegovi tovariši na visoki deželni odbor vprašanje: A. Ali bi ne hotel skrbeti, da se v deželni blaznici, kjer je jako mnogo — nemškega jezika sploh nezmožnih — bolnikov iz Spod. Štajerja, nastavi vsaj eden, slovenščine popolnoma zmožen zdravnik, in B. ali se bodo v bodoče, dokler takega zdravnika iz katerikoli vzrokov še ne bo v zavodu, rabili za tolmačenje le v resnici inteligentni, slovenščine popolnoma zmožni tolmači? — Dr. F. Jankovič in tovariši. — V seji dne 4. oktobra je predlagal dr. Jankovič, naj deželni zbor izposluj pri finančnem ministristvu, da se lastnikom žag in mlinov v brežiškem okraju vsled letošnje suše odpišejo pridobinski davki. — Dne 3. t. m. je poslanec dr. Jankovič utemeljeval svoj predlog, tičoč se odpisanja pridobinskega davka vsled suše hudo oškodovanim osebnikom brežiškega okraja. Predlog se je odkazal posebnemu odseku za občinske zadeve.

— **V deželnem zboru goriškem** so začeli slovenski, katoliško-narodni poslanci obstrukcijo, ker se je slovenska liberalna stranka zvezala z italijanskimi krščanskimi socialci ter si hotela z njo razdeliti vsa deželno-zborniška mesta in odseke. Katoliško-narodne poslance podpirajo italijanski naprednjaki pri obstrukciji.

— **Delegacije** se zbere dne 8. oktobra v Budimpešti. V delegacije izvolijo poslanci sami iz sebe posebne odposlance, ki se zovejo delegati. Delegacije, ki se shajajo vsako leto, zborujejo enkrat na Dunaju, enkrat v Budimpešti. Sklepati imajo o skupnih državnih rečeh, o vojaštvu itd. Iz tega sledi, da so delegacije jako važne. Doslej je imela Štajerska, ki izvoli dva delegata, samo nemške delegate. Letos se je dogodilo prvokrat, da bo Štajersko zastopal tudi Slovenec — poslanec dr. Korošec. Doslej smo imeli Slovenci le enega delegata, letos imamo tri: doktor Susteršiča, dr. Korošca in Fona. Vsi trije so člani Slovenskega kluba.

Mala politična naznanila.

Dne 1. oktobra: Iz zanesljivega vira se poroča, da se je včerajšnji ministrski svet v Budimpešti bavil z volilno reformo. — V Budimpešto je prispel včeraj ban Rauch. Njegov prihod je v zvezi z namero sklicati hrvaški sabor. — Berolinski listi poročajo, da je priklapljenje Bosne in Hercegovine k Avstriji sklenjena stvar. — Španska kraljeva dvojica se je pripeljala danes v Budimpešto, kjer jo je sprejel naš cesar z nadvojvodi.

Dne 2. oktobra: Nemci v češkem deželnem zboru nadaljujejo obstrukcijo. — Klub nemških narodnosti je pozval srbske radikale, da izstopijo iz kluba, ker se niso udeležili posvetovanj kluba glede volilne preosnove. — V ministristvu za notranje zadeve so se vršila danes posvetovanja glede na splošno starostno zavarovanje. Načrt, ki je že dogotovljen, ne bo ugodil samo delavcem, ampak do gotove meje tudi malim kmetom in obrtnikom.

Dne 3. oktobra: Ministrski predsednik Beck je izjavil, da hoče doseči, da bo 2. decembra po celi državi mir. — V Zagrebu so se vršile včeraj velike demonstracije delavcev proti Rauchovemu vladanju. — Češki socialdemokrati so priredili več shodov, na katerih so grozili, da če deželni zbor ne izvede volilne preosnove, prenesejo agitacijo za volilno preosnovo na ulice.

Dne 4. oktobra: Odbor soc. demokratske stranke na Ogrskem grozi za slučaj, da se uvede pluralitetna volilna pravica, s splošnim štrajkom po celem Ogrskem. — V Carigradu se je osnoval arabski nacionalni odbor, ki je naperjen proti mladoturškemu.

Dne 5. oktobra: Predvčerajšnjim popolnoma je bil ministrski svet, ki so se ga udeležili vsi ministri. Bavil se je z volilno reformo za češki deželni zbor. — Listi poročajo, da predloži vlada češkemu deželnemu zboru načrt volilne reforme v seji prihodnji petek. Istočasno se predloži deželne-

mu zboru tudi zakonski načrt glede ustanovitve parlamentnih odsekov za sporazumljenje med Cehi in Nemci. — Na shodu srednjih stanov na Dunaju je prišlo do burnih prizorov. V predsedstvo ni bil izvoljen noben Slovan, kar je izzvalo silen vihar med slovanskimi delegati.

Dne 6. oktobra: Poslaniški krogi trde, da je Prade obnovil v ministrskem svetu svojo prošnjo za odstop, ker se mu ni posrečilo, da bi bili opustili Nemci v češkem deželnem zboru obstrukcijo. — Ob demonstracijah v Budimpešti so delavci na policijo dvajsetkrat ustrelili. Stražniki so potegnili sablje in ranili več oseb. — V Zagrebu vlada obsedno stanje.

Razne novice.

* **Osebna vest.** Za suplenta na gimnaziji v Novem mestu je imenovan gospod dr. Josip Rožman.

* **Iz šole.** Kot stalna nadučiteljica sta nastavljena: V Veržeju stalni učitelj Ferdo Sprager pri St. Ilju v Slov. goricah in v Remšniku stalni nadučitelj Anton Glaser iz St. Javžja na Peči; stalen učitelj je postal v Kapeli pri Brežicah začasni učitelj Franc Vadnal pri Sv. Petru pod Sv. Gorami, v Sromlje pride za stalno učiteljico učit. suplentinja Antonija Damen iz Hrasnika, v Zdolah je postala tamošnja začasna učiteljica Ljudmila Šircelj stalna, v Spitalič pride za stalnega učitelja začasni učitelj Ivan Keržič v Cadramu, na Vurbergu je nastavljen stalno tamošnji učiteljski suplent Ivan Lešnik. Stalni učitelj na Ponikvi Tomaž Grah pride na lastno prošnjo v pokoj.

* **Izpremembe** v misijonski kongregaciji. C. gospod Francišek Javšovec, ki je doslej šest let neumorno deloval kot predstojnik cerkve presv. srea Jezusovega v Ljubljani, pride za superijora k sv. Jožefu v Celje; na njegovo mesto v Ljubljano pa pride č. g. Valentin Eržen, doslej superijor misijonske hiše v Marboru. Za superijora v Maribor pride č. g. Gregor Flis iz Ljubljane.

* **Slov. kršč. soc. zveza** je v zadnji seji 1. oktobra sklenila, toplo podpirati težnjo šentiljskega bralnega društva, glede zidanja društvenega doma v St. Ilju. — Pri razpravi o družtvih v Leitersbergu, Studencih in Sv. Emi se je sklenilo istim priskočiti na pomoč z denarnimi sredstvi in podporo v knjigah. — V Savinjski dolini se snuje novo izobraževalno društvo. — Pristop k zvezi je priglasilo slov. kat. izobr. društvo v Leitersbergu. — Zveza je izdala narodni kolek v korist obmejnih Slovencev. Opis istega na drugem mestu. — Pri volitvi blagajnika na mesto odislega č. g. Špindlerja je bil izvoljen č. g. Vinko Žolgar od Sv. Magdalene v Mariboru. Č. g. Špindlerju se izreče za njegovo neutrudno delovanje zahvala. Začetek obrambnega dela v obmejnih župnijah dobro napreduje. Nadalje sta se sklenila organizirati v obrambnem smislu zopet dve župniji. — Kfjiznica S. K. S. Z., ki se je še-le pred kratkim otvorila, dobro napreduje. Glede števila in raznovrstnosti knjig je gotovo ena najboljših na Štajerskem.

* **Slovenski koleki** „Obmejnim bratom v pomoč“ so okusno izdelani v rdeči barvi, predstavljajo ozemlje, kjer Slovenci prebivajo, in s tem tudi slovensko narodno mejo. Tako je izražen njih namen. Črke: T. G. L. M. C. pomenijo Trst, Gorico, Ljubljano, Maribor, Celovec; pozabljeni pa seveda tudi niso rezijanski Slovenci in Prekmurci. Za marsikoga bo ta kolek kos nazornega pouka, ker bo tukaj prvokrat videl celotno podobo slovenske meje. Rodoljubi, kupujte pridno te koleke! Slovenci, širite jih! Obmejnim bratom v pomoč! Dobivajo se po 2 v komad pri S. K. S. Z. v Mariboru.

* **Zadnje številko** našega lista je zaplenilo državno pravdnistvo, ker smo popolnoma resnično in nepristransko opisali dogodke zadnjih dni. Se celo take vrstice so nam zaplenili, katere smo posneli iz drugih listov, katerih pa drugod niso zaplenili. Nemški listi po Štajerskem pa nemoteno psolvajo naš narod z najgršimi priimki ter pridigujejo bojkot proti slovenskim gostilnam, trgovinam in obrtnikom.

* **Ljudske šole** na slovenskem Štajerskem. Zelo žalostno in naravnost sramotno za nas Slovence je dejstvo, da imamo na Spodnjem Štajerskem vse polno ljudskih šol z nemškimi učnim jezikom. Naj omenimo le nekaj takih krajev: Ljutomer, Studenci pri Mariboru, Pekre na Pohorju, Pobrežje, Razvanje, Radvanje, Muta, Sobota, St. Ilj v Slov. gor. in nebroj drugih. Te šole nam vzgoltijo najhujše janičarje, pravo sramoto slovenskega naroda. Skrajni čas je, da se slovenski starši enkrat zavedajo svoje dolžnosti in da pošljejo svoje otroke samo v slovenske šole.

* **Zapomnite si je!** Dne 6. septembra se je v Kamnici pri Mariboru v prid nemškemu šulerajnu vršila slavnost, za katero so po izkazu „Marburger Zeitung“ denarne in drugačne prispevke darovali med drugimi: leccar Gert, trgovec Fontana, Franjšič, Grubitsch, Kokoschinegg, Martinz, Michlitsch, Mydlil, Murko, Pirchan, Platzer, Schmidl, Worsche, steklarji Macher, Bernhard in Wagnradl, notar HanB in advokat Lorber.

* **Poziv** slovenskim odjemalcem, slovenskim trgovcem in slovenskim obrtnikom v Mariboru, v Celju in Ptuj. Žalostni dogodki v Ljubljani so nam pokazali, da ne moremo nikakor maščevati s populacijskimi demonstracijami velikih in neodpustljivih napadov na Slovence v Ptuj, Celju in Mariboru. Dokazano je, da so te izgrede v spodnještajerskih mestih vodili in se jih udeleževali v prvi vrsti trgovski pomočniki in vajenci nemškutarških trgovcev teh mest. Z žalostjo moramo opazovati dejstvo, da so ti razgrajali po večini sinovi slovenskih mater, da so torej rojeni spodnještajerski Slovenci. Zapeljani so že od prvega trenutka, ko so vstopili v nemške mestne trgovine, kjer nemški trgovci z vso silo delujejo, da se ti vajenci hitro ponemčijo, da sovražijo to, kar bi jim moralo vsikdar biti sveto, in to je slovenska narodnost in sveta vera. Taka vzgoja rodi razgrajaje, kakor smo jih opazovali in bridko občutili v spodnještajerskih mestih. Teh izgredov so torej v prvi vrsti sokrivi nemški trgovci sami, ker napeljujejo nerazodno mladeniče do vsenemštva in protestantizma in s tem do največjega sovražstva proti slovenskemu narodu. Najboljši odgovor na te dogodke pada slovensko ljudstvo, če skuša v kali zamoriti vire, iz katerih izhaja to zlo. Slovensko ljudstvo, kupuj v mestih Maribor, Celje, Ptuj le pri slovenskih trgovcih! Če podpiramo svoje slovenske trgovce, bodo ti lahko skrbeli za to, da bodo sami, v pravem smislu temveč slovenskih sinov vzgajali za trgovski stan. Starišem ne bode treba se bati, poslati svojih sinov v mestne trgovine, ker v takih trgovinah bo vajence deležen prave vzgoje. Domače trgovce slovenske moramo podpirati tudi za to, ker ti izdajo tudi mnogo denarja za slovenske narodne namene, podpirajo dijake, ki pridejo iz kmetov, širijo med slovensko ljudstvo premoženje, med tem ko nemški trgovci samo le zidajo v mestih hiše in pomagajo razvoju mesta, podpirajo Südmarko in šulferajnske brezverske šole in nečejo ničesar slišati o potrebščinah ljudstva na deželi. Zavežimo se s trdnjo obljubo, da bomo v teh mestih obiskovali le slovenske trgovine. Maribor, Celje, Ptuj mora postati središče vseh potrebnih cellega spodnještajerskega slovenskega ozemlja, in sicer se mora zbirati ves promet v slovenskih trgovinah, katere se bomo naznanili. Trgovce na deželi naj rodojubi pregovorijo, da bodo tudi ti v velikem kupovali le pri Slovencih; če nimamo še takih trgovcev dovolj v teh mestih, naj se obračajo na Ljubljano. Slovenske trgovce pa opozarjamo, da bodo povsod postregli Slovincem z največjo solidnostjo, da ne bodo grešili v nadi, da mora vsakdo itak priti k njim kupovat. Če zasledimo slovenskega trgovca, ki bi izrabljaj narodnost v nepošteno namene, ne mirujemo, dokler ga ne onemogočimo. Klic „Svoji k svojim“ je pošteno orožje nasproti nasprotnikom, mora pa biti tem bolj pošteni odziv slovenskega trgovca nasproti slovenskemu odjemalcu. Slovenci, pozivamo vas, da izvajate ta klic „Svoji k svojim“ dejansko in dosledno! Slovence Slovencu brat!

* **Denarni zavodi** na Sp. Štajerskem. Kranjski hranilnici precej prede; slovenski vlagatelji so se po žalostnih dogodkih vendar nekoliko spametovali in začeli vzdigovati hranilne vloge. Nad pet milijonov kron vlog so že zdignili. Tako je prav! Takih odgovorov so primerni. Posnemajmo tudi na Štajerskem brate Kranjce! V vseh naših slov. mestih imamo nemške denarne zavode, v katerih leži polno slovenskega denarja. Naši slovenski denarni zavodi so trdni in delujejo v splošni blagor slov. ljudstva. Te je treba podpirati z vlogami! Na celi vrsti se moramo samoosvojiti na gospodarskem polju! Slovenci, k imate premoženje, ne pozabite lastnih denarnih zavodov!

* **V Ljubljani** je sedaj mirno. Po mestu hodijo orožniške patrulje. Belgijec se baje od kompetentne strani nagovarja, naj se ogibajo slovenskih trgovcev. Nekateri nemški obrtniki in trgovci se nameravajo izseliti, v nemških trgovinah padajo cene blagu. Zloglasni poročnik Mayer še vedno straši po ulicah.

* **Našim društvom!** Opozarjamo naša društva, naj vsa prirede podučne shode, da pojasnijo svojim udom nečuvne dogodke v Ptuj, v Mariboru in v Celju in zlasti v Ljubljani. Sleherna kmečka kočja mora vedeti, kako se postopa s Slovenci, in kaj nam je storiti v bodoča, da bomo na svoji zemlji sami gospodarji. Vse dogodke je zelo natančno opisal „Slovenec.“ Je za naše shode najboljši vir. Treba torej dotične številke za vedno shraniti. Sicer pa se pripravljaj knjižica, v kateri bodo opisani vsi ti pomenljivi dogodki. In tista knjižica mora postati last sleherne slovenske hiše, da bodo žalostni dogodki obrodili sad, kakoršnjega so naši nasprotniki v polni meri vredni. Na delo torej!

* **Nekaj o samopomoči.** Slovenski listi niti ne smejo priporočati slovenskih trgovcev, obrtnikov, gostilničarjev, itd., kruta usoda jih zadene; pridejo pod nož, zaplenijo jih. Nemški listi store pa drugače; ti napovejo javni bojkot, kakor se sedaj n. pr. dogaja v Celovcu, in če še to ne pomaga, lepo mirno agitirajo glavni nemški stebri proti slovenskim trgovcem in gostilničarjem.

* **Nemški bojkot.** Nemški štajerski listi prikrito in neprikrito hujskajo svoje čitatelje, naj ne hodijo v slovenske gostilne, slovenske trgovine, naj

ne jemljejo slovenskih uslužbencev in delavcev. Slovenci, vsled tega pa mi tem bolj zvesto in krepko podpirajmo svoje brate. Če storimo svojo dolžnost, ne bo Slovenec škode trpel.

* **Nemški meščani** proti kmetom. Mestni očetje v Celovcu so sklenili prepovedati, oziroma otežkočiti slovenskim špeharjem prodajo mesa in špeha na celovškem trgu. Posledica tega bo, da bo celovško prebivalstvo imelo siab špeh za drag denar. To je tista prijaznost nemških meščanov do slovenskih kmetov, katero pridiguje Stajerc. Kaj pa, ko bi enako storili župani nemškim kramarjem, ki prodajajo svojo največkrat slabo robo na naših sejmih?

* **Na Dunaju** je umrlj dne 4. t. m. nagle smrti 56 let stari Jurij Dreo iz Slovenske Bistrice, uradni sluga pri južni železnici. Naj v miru počiva!

* **Trideseti telovadni odsek** se je ustanovil na Kranjskem v Košani na Notranjskem. Pri naših kranjskih bratih lepo napreduje telovadna organizacija, ker je v njih več navlušenja za dobro stvar in pa več podjetnosti. Pri nas pa se vse premalo dela, za to pa se še vedno vzdržuje nemškutarizem in liberalizem.

* **Skupno delo?** Zelo zanimivo je gledati, kako razumejo naši liberalci skupno delo vsled sedanjih dogodkov. Na vseh protestnih shodih se ne branijo naših somišljenikov, ker bi imeli sicer shode prazne. Pri navodilih za izvrševanje gesla: „Svoji k svojim“ tam pa naše somišljenike namenoma zamolčijo in izpuščajo. Dokazi: „D.“ navaja od časa do časa slovenska podjetja, toda samo podjetja liberalcev, podjetja naših somišljenikov manjkajo v tem seznamu. Zadnji Narodni List pa hoče bojkotirati trgovino naše tiskarne s papirjem s tem, da je ne navede med slovenskimi trgovinami. Mi se zahvaljujemo za tako skupno delo, ki se obrača proti našim somišljenikom. Na vseh nadaljnjih zborovanjih podrite to nizkotno nepoštenost liberalcem kot pošten snofec pod nos. Kateri še želi natančnejših podatkov, naj se obrne do nas! Skupno delo liberalcev pa je s tem postavljenj v čudno luč.

* **Kaj misli vlada o enakopravnosti?** Čudno reči se godijo v vstavni Avstriji. Nemški listi bližajo dan na dan Slovence, črnijo jih, hujskajo proti njim, radi bi jih kar pozobali. Laži trosijo najbolj graški list Tagespost, Tagblatt, nadalje Deutsche Wacht in Marburger Zeitung, ki nesramno zavijajo svoja poročila in natlečujejo čez vse meje. Državno pravdnišтво tega ne vidi. Niti eden nemški list ni bil radi tega zaplenjen; vlada pusti hujskati te liste proti Slovincem. Toda slovenske liste takoj zapleni, če le pišejo o dogodkih zadnjega časa. To si bomo zapomnili; treba bo proti tej dvojni meri postopati z vso odločnostjo. Slovenski poslanci si naj zapomnijo dobro te pojave, ki hočejo vdušiti s silo vsak slovenski živelj, ki je z nova pogнал kali le vsled nepravilnosti nemških gospodov.

* **Kmečko ljudstvo**, ali poznaš sedaj Štajerca? Ta lisjak je le šel v past. Večkrat ste čitali, kako dobro srce je hotel imeti Štajerc do slovenskega kmečkega ljudstva. Kmečko ljudstvo, videlo si samo te izgrede v Ptuj, Celju in Mariboru, katere je vodilo nemškutarstvo in štajercijanstvo. Pristaši tega lista, ki se van bližajo in dobrikajo, so slovenske kmete in kmetice zasmehovali in pretepal. Ti izgredi pač morajo odpreti kmečkemu ljudstvu oči, da ne bodo verjelo več Štajercu in njegovim pristašem. Povsod, kjer je še Štajerc v hišah, ven z njim! Naj ga imajo ptujski, mariborski in celjski trgovci sami za dobre namene. K tem kar ne zahajajte, da vam ne bodo preveč ovijani blaga v to grdo cutjo. Proč s Štajercem! Ta bojni klic se naj razlega po vseh vaseh slovenskega Štajercja! Ljudstvo, bodi možato in zavedno, in ne dovoli več, da bi ti ta nemčurska svojat udarjala s pesimi še nadalje v obraz. Kateri ima še Štajerca v svoji hiši, naj ga vrne! Tistih pa, ki ostajajo pri njem, se izogibajte! To bodi navdilo glade Štajerca vsakemu ponosnemu Slovincu.

* **Ploj-Jurtelov list** Novi Slovenski Štajerc si res hoče pridobiti vsjek huzavščine. Na jedni strani joka nad razbito slogjo, na drugi strani navdušuje za slogjo, na tretji strani pa bje po pristaših — Kmečke zveze. Liberalci imajo pardon! V zadnji številki pada bič Ploj-Jurtelovega lista po poslancu Roškarju, češ, da se ni udeležil seje pomoznega odbora, da ni vzel nikakih podatkov pri okrajnem glavarstvu itd. Mi lahko mirno rečemo, da je Roškar storil sam več za svoje voljce radi suše, kakor sta Ploj in Jurtela skupaj naredila. Ko se je šlo za pridobitev podpore, nismo o Jurteli in Ploju ničesar čitali, samo sedaj jih hočejo listi vtakniti zraven, ko se gre za razdelitev. Nesramna laž je seveda, da bi ne imel Roškar nobenih podatkov o suši v svojem volilnem okraju. Če jih ni imel od glavarstva, ki je zadnjič škodo povodnji tako slabo sodilo, mu je to le v zaslugi šteti. In roko na srce! Kmet Roškar pozna pač bolj škodo po suši kakor dunajski hofrat Ploj! Da ni bil pri pomožnem odboru zraven, s tem podpora pač ni ustavljena. Tam se delijo podpore za posameznike, in ti sedaj lahko uvidijo, kako je dr. Ploj skrbel slabo za posameznike! Ako bi Ploj in Jurtela rekla le besedo, bi Novi Slovenski Štajerc ne pisal tako nesramno, in vsa ta neljuba in sloggi gotovo škodljiva polemika bi lahko izostala.

Mariborski okraj.

m **Blagoslovljenje** in slovesna otvoritev nove šole pri šolskih sestrah v Mariboru se je vršila dne 28. septembra na najsvetejši način. Ob jarko mnogobrojni udeležbi so odprle č. šolske sestre nove prostore slovenski mladini. Med gosti smo opazili pred vsem gospoda nam. svetnika grofa Attemsa, gospoda državnega nadzornika Petra Končnika, predsednika tukajšnjega nad sodišča gospoda Parkota, gospoda nadsvetnika dr. Vouška, gospoda državnega pravdnika Verderberja, gosp. župana dr. Schmidererja, oba srednješolska ravnatelja, več slovenskih profesorjev itd. Med damami je bilo zlasti mnogo članic krščanskega društva. Nj. eks. knezoškof so imeli v cerkvi peto svojo mašo; streglo jim je 14 duhovnikov. Po službi božji je Nj. eks. razlagal v dolgotrajnem govoru z vznesenimi, naravnost ginljivimi besedami pomen današnjega dne in trojni jubilej letošnjega leta; pravi pomen krščanske šole slišali smo iz ust svojega ljubljene, najslavnejšega govornika; zlasti smo občudovali knezovo natanko, jasno in odločno označbo pravega učiteljskega poklica in delovanja krščanskega učitelja in učiteljice. V procesiji smo se podali v novo učiteljsko, kjer je Nj. eks. blagoslovil jubilejno hišo in križe, ki so namenjeni razredom. Nato so nastopile gojenke slavnega zavoda in pele točno in lepo slovenske in nemške pesmi, nadalje ste igrali dve gospodični na glasovirju in harmoniju. Najbolj pa nam je ugajala gospa Helena Gorčičar, ki je govorila slovenski slavnosti govor, katerega je sestavil gospod župnik Zemljič. Občudovali smo njen zvok glasek in naravnost umetno deklamacijo. Žela je za svoje odklovanje burno odobravanje. Ravno tako se je odlikovala gđe. Rošker, ki je govorila nemški govor, katerega je sestavil znani mojster v takih zadevah dr. A. Medved. Veliki vtis je naredil na občinstvo govor nam. svetnika grofa Attemsa, ki je pozdravljaj predstojništvo šolskih sester kot zastopnik zadržanega dež. namestnika. Grof Attemsa je povsod simpatična oseba, kjer je zares kavalir in pravični zastopnik političnega urada. V dovršenem govoru je opisoval velikansko delo šolskih sester, njih požrtvovalnost in spretno delovanje na šolskem polju. Želi zavodu obilo sreče, da bi se še zanaprej razvijaj v blagor in procvit spodnještajerskega ljudstva. V imenu č. šolskih sester se je zahvalil Nj. eks. še vsem gostom za častno udeležbo te lepe slavnosti. Tako smo otvorili važno šolo svojim mladinkam! Bog blagoslovi početo delo!

m **G. dr. Ivan Turšič** se je naselil kot zdravnik v Mariboru, Domgasse 5. Vsled njegove velike strokovne izobrazbe ga najtopeje priporočamo.

m **Mariborsko državno pravdnišтво** je dalo dosedaj aretirati osem nemških turnarjev, katere je obdolžilo, da so se udeležili napada na slovenske hiše v noči od 19. na 20. septembra.

m **Kaj je Nemcem vse dovoljeno!** Nemci bojkotirajo v Mariboru slovenske obrtnike in trgovce; zlasti se hočejo znesti nad Robičevo gostilno v Lembahu. V Ljubljani smejo javno bojkotirati celo vojaki slovenske prodajalne, nič se jim ne stori. Ker smo mi zadnjič na več straneh priporočali svoje trgovce, smo bili zaplenjeni. Kaj ne, to je vse enakopravnost?

m **Velespoštovani gospod, državni pravdnik!** Če slovenski listi pišejo o svojih slovenskih trgovcih in jih priporočajo, kar je dovoljeno povsod, takoj zaplenite list in ne pripustite priporočil za slovensko trgovstvo. Vprašamo velespoštovanega drž. pravdnika, kje je bil tedaj, da ni storil svoje dolžnosti, ko je Marburger Zeitung v št. 104. izrečno pisala med ptujskimi novicami to-le: Deutscher gedanke, daß du ein Deutscher bist! Wir haben schon oft die Lauheit einzelner Deutscher besprochen. Heute müssen wir neuerlich darauf verweisen und sagen: es darf nicht so wie bisher weiter gehen. Auch die Frauen müssen, besonders beim Einkauf, darauf bedacht sein, wo sie ihren Bedarf decken. Leider müssen wir zusehen, wie eine Frau, Angehörige einer hiesigen deutschen Ortsgruppe und weiters die Gattin eines deutschen Vereinsamterführers, beim windischen Spezereihändler Sencar ihre Einkäufe macht. Auch mehrere deutsche Familien, machen sich solcher Schritte schuldig. Es ist Zeit, daß dies anders werde! — Slovensko ljudstvo, da razumeš do cela ta dopis, in uvidiš dvojno mero drž. pravdnika, prevedemo ta dopis doslovno: Nemeč, pomisli, da si Nemeč! Pogosto smo že govorili o mlačnosti nekaterih Nemcev. Danes moremo zopet na to pokazati in reči: tako kakor doslej, ne sme več iti dalje. Tudi ženske morajo pri nakupovanju na to misliti, kje kupujejo. Žal moramo gledati, kako kupuje neka gospa, ki je pri eni tukajšnjih nemških skupin in žena nemškega voditelja društvenih uradov, pri slovenskem trgovcu Sencarju. Tudi več nemških družin dela tako. Čas je, da bo to drugače! — V tem dopisu torej izrečno izraža uradnik bojkot nad slovenskim trgovcem Sencarjem, in državno pravdnišтво dopisa ni zaplenilo! Slovenske liste zapleni oblast dan na dan, če le količkaj delajo reklamo za slovenske trgovce! Taka dvojna mera mora vzbujati nezaupanje! O tem še spregovorimo na merodajnem mestu.

m Slovenski tečaj za Nemce v Mariboru. Da si bodo Nemci lažje služili kruh med Slovenci, se bo vršil v Mariboru slovenski tečaj. Torej tudi Nemci se bodo učili tisti zaničevan(Landišarski jezik, s katerim vendar ne pridejo dalje po svojem izreku, kakor do hišnega praga. Ali ni potem to nepotrebno?

m Največja tikev! V trgovini s semeni v Mariboru, izpostavljena je na ogled velikanska tikev, ki tehta 93 kilogramov. Zrasla je na posestvu gospoda Brudermana v Kamnici pri Mariboru. Ta velikanski sad se vidi vsak dan pred trgovino ter se bode od tega tudi seme prodajalo.

m Ruška koča se bo z maio veselico zatvorila dne 11. oktobra, t. j. prihodnjo nedeljo. Vle. gospod dr. F. Kovačič je toli prijazen, da bo iste dne v cerkvi sv. Areha opravil službo božjo. Prijatelji planin! Pridite v velikem številu, da se poslovite od prelepe božje narave, kateri je — vsaj na planinah — že začela zastajati kri.

m Sv. Križ pri Mariboru. Cesarska jubilejna slavnost, katero je priredilo naše brajno društvo dne 27. septembra pri Sv. Urbanu nad Mariborom, je izpadla v splošno začočajnost tako prirediteljev kakor množičnih obiskovalcev. Okrog 300 ljudi se je zbralo ta dan na prijaznem gričku sv. Urbana. Že na predvečer je lep kras v začočajnih črkah presv. jubilarja daleč na okrog označil širnemu svetu, da je bodoči dan obočen cesarski slavnosti. Točno ob 3. uri popoldne pozdravi predsednik bralnega društva Jakob Pajtlar v gladko tekoči in navdušeni besedi, kakor je iz ust preprostega kmeta nismo pričakovali, vse došle goste. Prav ljubka je bila deklamacija deklice Filomeno Hauptman „Cesarjeva šestdesetletnica.“ Popolnoma očarale pa so navzoče poslušalce mile narodne pesmi pevskega zbora Katoliškega delavskega društva iz Maribora pod vodstvom preč. gosp. Markoška. Tudi pesmi moškega kvarteta so žele občno priznanje. Z napeto pozornostjo pa je sledilo navzoče občinstvo nastopu naših mladeničev v igri „Křemar pri zvitem rogu“, ki je vzbudila mnogo smeha in veselja. Pač jim ni bilo poznati, da so bili prvokrat na gledališkem odru. Mladeniči, le tako naprej, priredite nam večkrat tako izborno zabavo! Mogoče se potem tudi naša dekleta enkrat osmelijo pokazati se na odru s kako igro. Do vrhunca pa je pripelo splošno navdušenje po dovršenem slavnostnem govoru preč. gospoda kajlana iz Jarenice Evalda Vračko, ki nam je z njemu znano spretnostjo naslikal vzvišene lastnosti presvitl. cesarja. Posebna zasluga, da je cela prireditelj tako krasno uspela, pa gre našemu gospodu župniku, ki se ni ustrašil nobenega truda in nobenih žrtv. Sploh pa čuti odbor bralnega društva prijetno dolžnost, da tem potom izreče vsem, ki so kakorkoli kaj pripomogli k tej tako lepi slavnosti, najiskrenejšo zahvalo. Gotovo bo ostala vsem udeležencem v trajnem spominu.

m St. Ilja v Slov. goricah. Na naši pošti se je uvedlo vsakdnevno dostavljanje poštinih pošiljatev v vse naše občine. Zato imamo sedaj tri poštne sele. Značilno pri tem pa je to, da je poštna uprava sedaj ugodila tej želji, ko je toliko Švabov tukaj, a poprej pa je vedno trdovratno odklonila vsako tozadevno vlogo. — Naši priseljenci se neki silno bojijo za svojo kobačo, da bi jo Slovenci porušili; vedno imajo v Südmarknotu nočno stražo — obstoječo iz nočnih krokarjev, ki so pa včasih sila po slovensko nabarvani. Pa tudi asistena jim je od gotove strani vedno sigurna. — Südmarka in Schulverein razvijata vedno hujšo in drznejšo akcijo v ponemčenje St. Ilja. Že več sto tisoč kron je žrtvoval nemški narod samo za naš kraj. In ta povodenj gre vedno naprej in naprej! In mi smo brez sredstev tu, da bi re zamogli v bran postaviti. Le izobraževalno delo bi nas še rešilo. A brajno društvo naše je brez strehe. Namamo svojega zbirališča. Ali bi misel „Društvenega doma“ bila neizvedljiva? Ali ves slovenski narod ne bi žrtvoval nekaj tisoč kron za zahudo stiskane obmejne brate? Če ima sploh kdo kaj srca za nas, če je komur mar, da bi bil obstanek slovenstva na tej važni postojanki mogoč, naj se spomni z blagim srcem na nas in naj nam nakloni svojo pomoč! Kmetijsko brajno društvo mora dobiti svoj „dom“. Še pozni rodovi nam bodo hvaležni za to! Zanašamo se, da nas vsi Slovenci, brez razlike podpirajo v tej akciji. Na pomoč obmejnim bratom!

m Sv. Duh na Ostrem vrhu. Hvala Bogu! To je zdatna pomoč v veliki potrebi! Dne 27. septembra t. l. se je slovesno otvoril in blagoslovil vodovod, ki odslej oskrbuje naš Oster vrh z dobro pitno vodo. Tako se je izpolnil davni, dobro izdani načrt bivšega našega župnika F. S. Šegula. Da se je pa delo tako srečno izvršilo, gre vsa čast in hvale sedanjemu našemu nadučitelju g. Alojziju Majcen, ki si je s tem postavil trajnih spomenik med hvaležnimi svojimi soobčani. Bog ga živi, in vse take učitelje, ki so prijatelji našega ljudstva!

m V Cvetkoveh je umrl dne 4. t. m. Anton Ozmeč, 71 let star, bivši občinski predstojnik, večkratni občinski svetovalec in 40 let nepretrgano občinski odbornik. Ranjki je bil katoliško naroden mož. N. v. m. p.!

m Slov. Bistrica. Zdaj imamo nov krasen Narodni dom. Vsi se ga veselimo, le Nemci in pa Italijan, ki se je dal vpisati na novi nemški šoli, da se uči nemščine, se jezita in penita. Pokdrugo

leto že stoji zidovje Narodnega doma in Versolatti je izrekel sodbo: Narodni dom se ni suh, zidovje še mokro, torej se še gostilna ne sme otvoriti. Slovenci bi vsi zboleli, če bi hodili v tako nezdravo gostilno! Kako radi nas imajo! V zadnjem trenutku je vendar župan Stieger pokazal, da so še nekateri občinski očetje v Slov. Bistrici, ki znajo nekaj misliti. Ko jih je klical, jih je vsaj en par zaklicalo svoj mogočen nemški Hier! Ko bi še eden bil rekel in zapil: Ecco. o! pa bi mi ne imeli nobenih sitnob. Očka Stieger so vendar „deutsch“ od pet do glave, pa Wiesthaler in Versolatti sta še pa hujše „deutsch“, tako da so očka Stieger rekli: To je pa prehud nemški poper; tega moj nos več ne prenaša! In šli so in odpovedali so se in izstopili iz okrajnega zastopa. Torej še Stieger je premo „deuč.“ Versolatti in Wiesthaler morata imeti nemške duše prve vrste! Očka Stieger pa zdaj, ko so jih nemški listi malo pokrtačili, premišlujejo, da ima dandanašnji vrednost le blage vrste! Tako plačuje nemški Mihel! Očka Stieger so pomagali Versolattiju na zlatega konja, notarju Wiesthalerju pa do dobre službe, sam pa se mora umikati.

m Za dijaško kuhinjo v Mariboru so od 1. julija sem darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Okrajna posojilnica v Ormožu 40 K; Schreiner, ravnatelj 30 K; Trstenjak, vojaški kurat 2 K; Dr. Stogenšek, prof. 2 K; Pišek, poslanec 10 K; Dr. Korošec, poslanec 10 K; bogoslovci mariborski 37 K; Polanec Franc, Stanovsko 2 K; neimenovan za kruh sv. Antona (Ivanjkovič) 3 K 95 v; konkurenti 28 K; Čede, župnik 10 K; Čizek, dekan 10 K; Močnik, kaplan 6 K; moherjani v Framu 10 K; Okrajna hranilnica Slovenjgradec 70 K; okrajni odbor Šmarje 60 K; Gomilšak Gerta 5 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plati! Prosimo prav prisrčno še nadaljše pomoči, kajti številno ubogih dijakov je veliko, blagajna dijaške kuhinje pa je izpraznjena.

Ptujski okraj.

p Zopet demonstracije v Ptuj. Človek bi ne verjel, a res pa je: Dasiravno so se Ornig in njegovi pomagači v nedeljo dne 27. septembra, s svojo in gornještajersko policijo nesmrtno blamirali, pred celim poštenim svetom, ko so v tako nepopisnem strahu pričakovali slovenskih čet, ki so šle v njih razburjeni fantaziji proti Ptuj, potem pa ni bilo ne živih duše, a glejte, kaj se je na Ptuj v soboto, dne 3. oktobra, zopet zgodilo: Komaj nastopi mrak, se usuje vse polno gornještajerskih žandarjev po ulicah. Vse prebivalstvo je v trenutku zginilo za zaklenjenimi vrati, kajti reklo se je: Danes pa bodo Slovenci res prišli! Ubogi Ornig, tvoje blamaže še ni dovolj, sedaj si pokazal tudi svojo slabo in nemirno vest. Resnica je, katere ne stremi s sveta noben državni pravnik, da se ptujskim Nemcem tresejo hlačice, da kar vse škopota. — In takoj po osmi uri zvečer se zgleda znana nemška ptujška fakinaža; ob vsakem voglu, na vseh klopeh po mestu so se nastavili znani junaki, ki so čisto po tolovajsko živžgali in dajali neprestano znamenja. Po Gosposki ulici in na Glavnem trgu si slišal: „Wacht am Rhein“; velik zbor nemških komičev in drugih se postavi blizu poslopja „Okrajnega zastopa“, kjer so stanovali došli orožniki, ter zapoje, najbrže žandarjem v čast, buršovsko: „Wir Deutsche, wir fürchten ja niemand.“

p Pozor! V ptujski okolici širi nek nemškutar slov. biblije (Sv. pismo), katere je izdala znana internacionalna družba za sv. pismo v protestantskem duhu. Svarimo slovenske okoličane, da ne sprejemajo tega lutrovskega blaga, ki se jim ponuja zastoj!

p Ptujski nemški trgovci so v velikih skrbah, da jih Slovenci ne marajo več. „Če nas pretepate“, je rekel nek kmetič, „zakaj bi vam hodili na pot?“

p Ptuj. Ko so štirje nemški junaki bili v ponečaljek zjutraj na policiji pod ključem, so tako močno razsajali in kričali, da se je daleč naokoli slišalo, in se je zbralo veliko ljudi, ki so slišali sledeče čedne reči: „Ti prokleti Ornig, sedaj si nas zaprl, ko smo za tebe delali; bomo ti že pokazali. Pa seveda, ti si sin slovenske matere, mi pa smo Nemci.“ Na povelje ptujške glavarja jih je policija takoj izročila sodnji. Kakor se je že poročalo, so ptujski mestni očetje v posebni seji takoj izrekli ogorčenje nad tem pobalinsvom in so sklenili poplačati vse stroške. A kako ptujski Nemci res obsojajo tolovajstvo na Slovence dne 27. septembra, se jasno vidi iz tega, da prihaja po večerih velika truma nemških „gospodov“ in tudi več dam, ki pred sodnijo, kjer so gostički shranjeni, prepeljejo čedno „Wacht am Rhein“! Res čedne razmere!

p Ptujski Stajere je zagazl s svojim nečuvnimi napadi na Slovence v tako blato, da se bo t žko izkopal. Iz tega, kako je pisal o dogodkih v Ptuj, Mariboru in Celju, potem pa o Ljubljani, je vsak Slovenec izprevidel, kaké namere zasleduje ta list. Vsak Slovenec brez izjeme mora tako podlo pisanje odločno obsojati. Zato pa proč s takim listom, ki naš Slovence samo napada, hasne pa nič. Ne občujmo z ljudmi in hišami, ki imajo ptujškega Stajerca!

p Ptuj. Dne 26. septembra se je dal v Mariboru po lutrovske poročili neki Karl Saria, vodja nekega podjetja v Ptuj. Kdo je ta Saria in pri kom je vodja?

p Ptuj. Naš poslanec hofrat Ploj se po Stajercu in po nemških listih opravičuje z raznimi popravki. Če mu je tako na tem ležeče, kaj Nemci in nemškutarji o njem mislijo, pa se naj z njimi zbra. Nemci nas tepejo, Ploj pa se jim s popravki dobrička! Tako postopanje vzbuja splošno ogorčenje!

p Na Vurbergu je gospod Josef Zupanc, deželni vinarski inštruktor za ptujski okraj, predaval preteklo nedeljo o pravilnem napravljanju jabočnika in o pokončevanju raznih sadnih škodljivcev zdaj jeseni. Na to sta od izobraževalnega društva vzela slovo predsednik in tajnik, ker oba odideta k vojakom. Pri kupici rujnega vina se je potem vse fante-vojake navduševalo, da naj pri vojaki ostanejo zvesti veri, domu in cesarju ter naj se srečno povrnejo po preteklih letih nazaj domov.

p Občinski urad Zavrč nam pošila siedeči dopis: Vaš cenjeni list je pred kratkim objavil, da je v Turskem vrhu in okolici, bila toča. Temu nasproti blagovoli v Vašem cenjenem listu razglasiti, da v spodnjih Halozah pričeniš od Sv. Barbare do meje ni bilo nikakoršne toče. Grozdje je popolnoma zdravo in pridelek bode precej obilen in zelo dober. Če kdo hoče kupiti pristnega Turčana na licu mesta in ne od vinskih švindlerjev na Hrvaškem, ki iz vseh krajev sveta pokupijo vina in ga potem kot Zavrčana oddajajo — naj se informira v Zavrču, v kraju. Tu se vsakemu radovoljno brezplačno dajo pojasnila. Za objavo teh vrst se vam naprej zahvaljujem. Občinski urad Zavrč, dne 29. septembra 1908. Župan: Tomaž Murkovič.

p Zavrč. Trgatev v spodnjih Halozah se je ta teden pričela. Kapljica bode izvzstna in obilna. Cena ni sicer najboljša — a pri vsem tem bode ljudstvo še lepe denarje zanj dobilo. Vabimo gospode gostilničarje in sicer naše slovenske, da pogledu: „Svoji k svojim“ zahajajo edino le k slovenskemu kmetu ter kupijo našo zvrstno rolo na licu mesta. Varujejo naj se vinotržcev, posebno onih hrvaških ob štajerski meji, ker oni kupujejo ogrsko in drugo blago, zvoziijo po noči v kleti in potem za naše blago kot „Zavrčana“ prodajajo. Torj gostilničarji, pozor!

p C. kr. poštna nabiralnica začela je ob enem 1. oktobra t. l. poslovati pri Sv. Roku ob Sotli in pri Sv. Florijanu pod Bočem. Pri Sv. Roku je poslovodja trgovec Alojz Mordej, pri Sv. Florijanu pa gostilničar g. Fr. Vizovisek.

p Dijaška kuhinja v Ptuj. Občni zbor tega društva bo v soboto, 10. vinotoka zvečer ob 8 v Narodnem domu v Ptuj. Dnevni red: Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo o minulem šolskem letu. Volitev novega odbora. Slučajnosti. Ker je to društvo važno za slovenske srednješolce v Ptuj, vabijo se k zborovanju vsi prijatelji naše učee se mladeži.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Tu imamo res krasno vreme za gorice. Boljšega bi si ne mogli želeli. Grozdje dan za dnevom pridobiva na sladkorju. Škoda, da se nekaterim tako silno mudi za brajev! Ta teden so nekateri že začeli. Gromenje topičev naznanja radost vinogradnikov. Saj pa smo tudi lahko veseli nad tako žlahtno kapljico! Že sedaj ima mošt v malo boljših legah do 22 stopinj povprek. Največ skrbi nam dela pomanjkanje posode. Silno draga je in še težko jo je dobiti! Vse prijatelje Ljutomeržana vabimo, da se pravočasno zanj pobrigajo.

l Ljutomer. Da bodo tudi naši Ljutomerčani ložje uvaževali geslo „Svoji k svojim“, priobčujemo tukaj imena naših trgovcev in obrtnikov. Ti so: trgovci: Seršen, Vršič, Herzog, Schneider; gostilničar: Seršen, Vaupotič, Kukovec; krojača: Vučko, Jelovšek; mizar in lesotržec: Velnar; urar: Cagran; sedlar: Karba; klobučar: Robjek; čevljarja: Vrabel, Ozmeč; vrvar: Babnik; brijač: Veseleč; ključavničarja: Kovačič, Ludvik; založba sveč: Vršič; vinotržec: Seršen (Sever na drobno); klepar: Rižnar; paromlin in pekarija: Kukovec; sodar: Golob; zaloga slatine in premoga: Vršič; zaloga steklarske robe: Volovec; kamnosek: Golobič; slikar: Horvat; prodaja železa: Lenz. Ako bi bil kdo pomotoma izpuščen, naj se nam javi!

l Sv. Jurij na Ščavnici. V nedeljo se vrši pri Sv. Juriju na Ščavnici mladeniški shod po temle redu: Ob 10. uri pridiga za mladenice, govori č. g. dr. Hohnjec iz Maribora. Nato slovesna sv. maša, katero daruje vle. gospod župnik Kunce, oboje pri Sv. Duhu na Stari gori. Popoldne ob 1. uri zborovanje v prostorih bralnega društva: 1. Pqzdrav. Mladenič domače župnije. 2. Slavnostni govori. 3. Govori mladeničev iz raznih krajev. Pri zborovanju nastopi domači pevski zbor. Ob 3. uri popoldne slovesne litanije z blagoslovom in sklepna beseda v cerkvi. Ob 4. uri pa se uprizori igra: Očetovo maščevanje. Za pouk in zabavo je dobro preskrbljeno, vi, fantje, pa skrbite za obilno udeležbo.

Konjiški okraj.

k Brinjevogora. Tu se bode v nedeljo, dne 18. oktobra vršil mladeniški shod. Kdor je dozdaj do novice zvedel, vsakdo se je iste razveselil. Ob poljedenjosti uri se bo v romarski cerkvi začelo sveto opravilo. Po službi boji se bo v bližnjem poslopju vršilo zborovanje. Na shod v cerkvi in zunaj iste so prijazno povabljeni vsi moški gospodarji in mladeniči.

k Dražavas pri Konjicah. V nedeljo dne 4. t. m. sešli so se tudi v Dražavasi kmetje in kmečki fantje v precejšnjem številu k shodu in zborovanju po par. 2, da se pogovorijo, kako treba obravnati s takimi ljudmi, katerim sicer dišijo in teknejo naši denarji, ki nas pa pri vsaki drugi priliki le zasmehujejo in celo dejanski napadajo. Koncem blizu dve uri trajajočega zborovanja sprejelo so se rezolucije, kakor jih je bil sestavil konjiški zaupni shod v nedeljo poprej, ter smo si drug drugemu obljubili in se zavezali, držati se strogo gesla „Svoji k svojim.“

k Pred svetim Jakobom se je me-ea julija t. l. izgubil 1 vol pod jezercem na Falski planini. Lastnik, Janez Hren, p. d. Završan, posestnik pri Sv. Križevcih, je pripravljen dati primerno nagrado tistemu, ki ga najde.

Celjski okraj.

c Celje. Ob 25letnici službovanja kot organista gosp. Karola Bervar, vodja orgl. šole v Celju, so mu za spomin iz udanosti in hvaležnosti darovali učenci orgl. šole novo izdan „graduale“, ter mu zapeli podoknico dne 30. septembra t. l. pod vodstvom prireditelja, orgl. učena Janeza Slaček, kateri je imel govor v imenu vseh učencev, koji so mu hvaležni za vse lepe nauke in mu želijo še mnogo srečnih let doživeti!

c Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju ni več na Glavnem trgu, ampak v hotelu „Pri belem volu“ (Terschek) v Graški ulici št. 9 v prvem nadstropju. Napisne table na zidu še zdaj ni, ker so prvo razbili nemški razgrajaji v noči 20. septembra. Novi slovenski hotel pa vsak lahko najde, in v hotelu je dovolj napisov, ki kažejo vhod v posojilnico. Glej inserat na predzadnji strani.

c Hotel „Pri belem volu“ je večkrat lepo poln gostov, da se obiskovalcu zdi, da je v dunajski rotovski kleti.

c Poskušeni samomor v Celju. Trgovski pomočnik Roje pri Ferjenu se je 6. t. m. nameraval ustreliti, pa ni dobro zadel. Prepeljali so ga v bolnišnico. Vzrok poskušene samomora, pravijo, je bolezen.

c Celje. Župan dr. Jabornegg je vsled tega odložil župansko čast, ker je ob zadnjih izgredih dne 20. septembra t. l., ko je vojaštvo razgrajajočo in opustošujočo tolpo izpred Narodnega doma razgnalo, bil sam župan Jabornegg od nemških fakirnov tepen, ki so divje kričali: „Abzug Bürgermeister!“ (Proč z županom!)

c Celje. Da so nemški pobalini za časa demonstracij v Celju tudi pristne Nemce natopli, sta še dva slučaja. Gospod baron Lenkh se je s svojim sinom, ki je doktor juris, pripeljal z vlakom ob tri četrt na 7. uri zvečer. Niti pojma ni imel, kaj da se pred kolodvorom godi, gre mirno, nič hudega sluteti. Skozi množico, kar naenkrat ju začno podivjanci tako s palicami pretepati, da sta se s krvavima glavama komaj rešila v hotel „Stadt Wien“. Baronu so morali rano na glavi šivati, cela obleka je bila s krvjo polita; na roki je imel otekline, veliko kakor pest. Kakšen pojem je pač moral dobiti gospod baron Lenkh o nemški „kulturi“! Nek nemški železničar se je pripeljal v Celje k pogrebu nekoga sorodnika in tudi njega so nabili, tako da ga je moral železniški zdravnik obezati. Skozi razgrajajočo druhal je nato mogel priti le na ta način, da je nesel rakev, ki jo je s seboj pripeljal.

c V Celju je bilo več demonstrantov, ki so dne 20. septembra napadali slovenske hiše, aretiranih.

c V Pečovniku pri Celju je padel posestnik Makso Catar pri klatenju orehov raz drevo ter se ubil.

c Savinjska dolina. Naši liberalci so kakor z rudarjem dežnikom razdražen puran, kadar vidijo kaj liberalizmu nasprotnega. Posebno znaka Zveze slovenskih mladeničev ne morejo trpeti, ker pri pogledu na ta znak in osebo, ki ga nosi, baje lahko liberalcu kri zavre, ali pa žoč skipi. V enaki nevarnosti bila sta dne 28. septembra dva tukajšnja trgovska pomočnika. Prišel je namreč v trgovino kmečki mladenič s slovenskim znakom na prsih, kar je ta gospodeka silno razburilo, tako da skoraj nista vedela prave cene za blago, in ko bi ne bila dala duška svoji jezi z navadnimi, po liberalnem receptu nabranimi psovskami in zbadljivimi besedami, bi bilo to gotovo škodovalo njenemu pristnemu liberalnemu zdravju. Ko pišem te vrstice, prišlo mi je na misel vprašanje: zakaj se tako malo uvaža geslo: „Svoji k svojim.“ Po mojih mislih je temu veliko krivo t. ker so po mnogih slovenskih trgovinah nastavljeni liberalni pomočniki, ki izzivajo drugače misleče Slovence, ki prihajajo k njim v trgovino. Zato naj bi slovenski trgovci skrbeli, da imajo pridne slovenske pomočnike. Slovenstvu in krščanskemu mišljenju sovražne pa naj se posvari, in kateri se ustavljajo, proč z njimi! Sicer se bomo ogibali trgovin, v katerih se žal naše versko naziranje in politično mišljenje. Mi vzdržujemo trgovce in ne oni nas!

c Trgovci Savinjske in Šaleške doline imeli so v nedeljo 4. oktobra množični protestni shod zaradi nezadovoljnih, brutalnih napadov na Slovence v Ptuj, Maribor, Celju itd., kjer so se žalile naše narodne dame in sploh slovenski narodni čut. Storili so se velevažni sklepi, ki se obširno obelodanjajo, da javnost izve, da se narodno trgovstvo in obrtništvo zaveda svoje narodne dolžnosti. Pozivljajo se vsi trgovci vseh pokrajin ostalega slovenskega Štajerja k sličnim sestankom, da si tam izvolijo ožje odbore, ki

potem po medsebojnem sporazumenju omogočijo skupni zbor vseh slovenskih štajerskih trgovcev.

c Sv. Ema. Mladeniški sestanek, ki se je vršil 4. t. m. pri Sv. Emi, se je kaj lepo izvršil. Predsednik mladeniške zveze, Franc Ogrizek, prijazno pozdravi vse navzoče fante Mladeniške zveze. Nato povzame besedo vneti mladenič od Sv. Vida pri Sv. Emi Anderlič, ki opisuje dogodke v Ptuj. Ignac Šmonc od Sv. Eme deklamira krasno pesem o pepelnici noč. Nato razloži še jurist Ogrizek pomen te lepe pesmi. Mladeniški Strašek iz Podčetrčka govori o osnovi Mladeniške zveze in poziva navzoče, naj skrbijo, da bo Štajerc izgnan iz šentemske fare.

c Teharje. Naše slovensko katoliško politično društvo je zadnje nedeljo priredilo v dvoranah v kaplaniji zanimiv poudčen shod, katerega se je udeležilo lepo število Teharčanov in Teharčank. Potovalni učitelj Goričan je poljudno razložil vse potrebno za pravilno ravnanje z novim vinom, pa tudi z viniko posodo in odgovoril na razna vprašanja zborovalcev. Povdarjal je, da so letos mnogi prerano začeli s trgavijo, ko krasno vreme tako izborna streže grozdju. Župnik Gomilšek je govoril o velikem pomenu izobrazbe. Plemeniti Teharčani naj skrbimo, da bomo res plemeniti tudi v življenju, mišljenju in delovanju. Zvestoba veri in narodu dela človeka plemenitega. Da bomo to zvestobo res ohranili in kazali v dejanju, se moramo pridno izobraževati s čitanjem dobrih knjig in časnikov. Govornik pojasni s kaj lepimi vzgledi, kako je izobrazba potrebna možem in ženam, mladeničem in mladenkam. Ako bomo imeli vsi Slovenci potrebno izobrazbo, bomo v resnici ljubili svoj narod in svojo domovino, in branili neustrašno naše svetinje, in nemogoče bodo v bodoče znane surovosti v Ptuj, v Mariboru in v Celju od strani onih, ki jih živimo Slovenci. Nedolžna mučeniška kri, ki je 20. septembra tekla v Ljubljani, mora biti maščevana po vsem Slovenskem s tem, da mi Slovenci niti vinarja ne damo več zaslužiti našim nehvaležnim Nemcem in nemškutarjem po mestih in trgih. Tako pa se bode slovenska zemlja v kratkem času očistila grdih odpadnikov. Slovenci k Slovincem! Svoji k svojim! Tega gesla se moramo odlej poprijeti Slovenci vseh strank z železno doslednostjo in naša gospodarstva osamosvojitve se nam mora posrečiti. Govornika navdušene besede smo poslušali z največjo pozornostjo. Kar nam je priporočilo, bomo tudi izvršili. Naše društvo pa še nam naj večkrat priredi tak zares poudčen in zanimiv shod.

c Zalec. Delniški pivovarji se svetuje, da svoj nemški nadpis takoj mirnim potom odstrani, ki izvira še iz prejšnjih časov in je vsled brezbriznosti Žalčanov še vedno priča, da še ni vse zlato, kar se svetli. Časi zasplosti so minuli po umoru naših mučenikov dne 20. septembra, ki naj bo zgodovinsko velepomembni dan narodovega preporoda.

c V St. Pavlu pri Preboldu se tuji nemščini kaj dobro godi, na vseh koncih ti zveni nemška govornica v uho, posebno pa v trgovinah, kjer se ovija vse v Neue Freie Presse. Pojem se ne čudimo, da je tam, kjer je že od nekaj torjšee naprednjaštva, ubogi Slovenski Gospodar predmet zaničevanja in sramotjenja, češ: Ta Gospodarček, to je naš najhujši nasprotnik! Kaj čemo, saj vemo, da veje glavna sapa iz Zaleca. Zato še tudi vžigalice S. K. S. Z. v korist obmejnim Slovincem niso našle potu k nam. Če bo šlo tako naprej, bomo še daleč prišli!

c Sv. Lenart nad Laškim. Naše ljudstvo je vso vneto za Marijo, sv. očeta in za presvitlega cesarja. Vdeležili smo se v velikem številu jubilejne procesije laške dekanije v Petrovce v prekrasno Savinjsko dolino, kjer se nam je v ganljivem cerkvenem govoru razložil trojni jubilej — Marije Lurške, sv. očeta in presvitlega cesarja. Pa to nam še ni bilo dovolj, hoteli smo še bolj pokazati, kako kipijo naša srca za dobro stvar. Gospod nadučitelj Planer je združil vse vojake šentlenarske fare in je tako sestavil velik veteranski regiment, kateremu je načeloval in zapovedoval. Videlo se je, kako ponosno je vsak kazal, da je cesarja služil; spomin na vojaške dni je vzbudil tudi stare kosti; da so se starčki čutili mladeniče, ki so ravno opasali bridko službo in djali na ramo nabito puško. Imeli smo veliko vojaško parado, kateri je sledila predstava: Slapa ljubezen — v šoli. Neumorno delujoče mlade moči, gospod Karol Planer in njegov šaljivi brat Bertl sta se potrudila, da izučita iz šolskih otrok dobre gledališke predstavljateljce, ki so izborno igrali in zbudili mnogo smeha. Zraven pa je igrala v prostem času laška godba vesele komade. Sklenil pa je g. učitelj Karol Planer dan z resnim in vznesenim govorom na trojni jubilej; naj današnja obilna udeležba in navdušena srca jasno kažejo naša čustva za tiste tri, ki so voditelji naše časne in večne sreče na zemlji: Marija, sv. oče in presv. cesar.

c Rečica. Dne 18. t. m. se vrši ustanovni shod toli potrebnega slovenskega katoliškega izobraževalnega društva, ki bo imelo svoje prostore v hiši gospoda Antona Turnška star. Sosedna bratska društva vabimo že naprej, naj nam dajo z obilnim odzivom obilo poguma in požrtvovalnosti.

c Gornji Grad. Naši liberalci so res pomilovalna vredni. Trpinči jih strašna srednjeveška inkvizicija, katero izvršuje grozoviti triumvirat, vsak dan pohrusta tega ali pa onega. Saj že več misliti ne morejo pametno. Zdaj trdijo, da je sodnik Grebenc

pravi krvook, v drugem stavku pa pravijo, da bo kmalu svetnik, ker ima najtesnejšo zvezo z dekanom in kaplanom. Potemtakem bi nek nadučitelj že zdavnaj moral biti svetnik, ker je tako pridno hodil po savinjskih farovžih in roma rajši v kapelo na Ojstrico, ker mu je doma cerkev preblizu, da bi se je ob nedeljah poslužil. — Vas, vrli kmetje, ki ste nažili denar pri „Kmečki hranilnici in posojilnici“, zmerjajo gornjegrajski liberalci za največje neumneže; dokler ste imeli pri liberalni posojilnici denar, in so se liberalci mastili od vaših žuljev, ste bili pametni. To je liberalna hvaležnost!

c Gornji Grad. Kdo si upa trditi, da pooblaščenec gornjegrajske liberalne posojilnice vraga zemljknižno prošnje in predloge brezplačno? Kdo pa v slučaju, da sodnja zavrne zemljknižno prošnjo, plača stroške, ali stranka, ali morda notar sam? Kdor pa hoče vedeti, koliko zasluži notar pri posojilnici, in ali dela zaslonj, naj si ogleda dotične uloge in pa notarjev ekspenzar.

c Gornji Grad. Zopet se odkljuje Domovina v številki 101 od dne 25. septembra 1908 po skrajnih lažeh, kar piše iz Gornjegrada. Da se nesramnost dopisnika tega lista, katerega naj bo neskončno sram, da take lažnjive dopise sprejema, spozna, naj bo le nekaj v odgovor. Piše: Gornji Grad je v znamenju odhodne. Zaporedoma so nas morali zapustiti sodni pristav Zdolšek, sodni sluga Sivka, davčni sluga Kosel in orožniški stražmojster Pernat. Piše nadalje, da so vsi ti navedeni žrtve gornjegrajske strahovlade, ki jo je sklenil dični triumvirat itd. Vsem Gornjegraječanom je vendar znano, da sta pristav Zdolšek in sluga Sivka sama že opetovano prosila za premeščenje in slednjič sta bila tudi uslišana. Le dopisnik Domovine tega ne ve, ali pa vedoma laže. Ako vas pa zanima premeščenje Kosla in Parnata, le vprašajte jih, vam bosta že odgovorila. Bili ste razpisani službi davčnega kontrolorja in davčnega sluge na Vranskem, oba bi bila rada tja prišla, toda boječ se, da ne bi prišla zopet pri istem uradu skupaj, sta oba opustila kompetenco. Kaj pa porečeta gg. pristav Zdolšek in sluga Sivka na ta lažnjivi dopis? Kaj sta pa ta dva pregrešila, da sta morala iti iz Gornjegrada? Ali se ta dva gospoda ne bosta ganila? Kako se pa s strinja vaša trditev, da gospoda Zdolšek in Kocbek nista imela pri snovanju pašne zadruga, katera je seveda razpadla, nobenega političnega namena in da je bilo to društvo brez političnega značaja, sedaj si pa dopisnik in tovariši sami dajo zausnico, ko trdijo, „da zapade vsak količkaj zavedni pristaš tej strahovladi.“ O joj, kje je vaša doslednost! Pojdite se solit s svojimi članki, vi sami sebi ne verjamete, in sami sebe smešite! Preklicati ste morali laž zoper kaplana Berka. Zakaj pa pišete take laži? Ali nimate boljšega posla, kakor pisati laži, pa jih zopet preklicati?

c Gornji Grad. K. bralno in izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 25. oktobra po večernih veliko veselico v župnijskih prostorih. Igrala se bo ganljiva in prekrasna igra: „Dve materi“, poleg mične pesmi in sviral bo tamburaški zbor. Ze zdaj vabimo vse sosede in domačine, da si gotovo ogledajo to lepo predstavo.

Brežiški okraj.

b Protestni shod v Brežicah, Narodni Dom, ali pri kolodvoru v Brežicah se v vsakem slučaju in ob vsakem vremenu vrši v nedeljo 11. t. m. popoldne ob 3. uri.

b Gostilničar Gabritsch v Brežicah je par Hrvatom, ki so bili njegovi gostje, odrekal vsako postrežbo ter jim vrata pokazal. Prav je imel!

b V omnibus hotela „Narodni Dom“ se vsede neki Nemeec; navzoči Slovenci rečejo, da se ne peljajo skupaj z Nemcem, na kar je Nemeec stopil z voza in peš šel.

b „Windische Trottel, windische Bauern“ itd. se te dni vsak dan sliši iz ust brežiških nemčurjev. Seveda, naš kmet jim bo še naprej novce nosil.

b Okrajni komisar Schaffenrath je te dni, kakor da bi bil glavo zgubil. Kot vodja glavarstva v odsotnosti okrajnega glavarja grofa Attemsa prepoveduje shod za shodom, kliče orožnike iz Zgor. Štajerja in dela kot se mu ljubi. No, s tem gospodom smo že obračunali; spomniti ga bo treba na gotove paragrafe.

b Letaki „Svoji k svojim!“ so plačilo za trmo brežiških mestnih očetov, ki se ne morejo ločiti od glakovite brežiške policije. Nam tudi prav! Svoje trmo bodo še večkrat obžalovali.

b 30.000 letakov, vsebujočih kratko zgodovino septemskih dogodkov ter poziv „Svoji k svojim!“ se je dne 3. in 4. t. m. raztrosilo po brežiškem okraju in sosednji Kranjski ter Hrvaški.

b Nad 30 orožnikov je v Brežicah; stražijo nemški dom.

b Protestni shod v Dobovi se je vršil v nedeljo 4. t. m. vključ prepovedi okrajnega glavarstva, ki si ni upalo shoda s silo zabraniti. Govorili so drž. poslanec dr. Benkovič in nekateri Hrvatje.

b Zdole pri Brežicah. Poroča se nam, da je bil tamošnji nadučitelj Majcen do lanskih državnozbornih volitev v najboljšem razmerju s katoliškim slovenskim ljudstvom, ko so pa volitve minile, začel se je bratiti s tamošnjimi liberalci in nemčurji in postal ravno tako hud liberalce in pa posilnemeec.

Književnost.

Sveti Pavao, apostol svijeta i učitelj naroda. „Slovenec“ primaša vest, da je pod tem naslovom izšla knjiga našega knezoškofa v hrvatskem prevodu.

§ Trgovski koledar za leto 1909 je izšel ter ima raznovrstno vsebino, med drugim: Slovensko trgovsko društvo Merkur in odbor, posredovalnica, trgovski dom, koledar, kolkovne lestvice, podrobna določila za kolkovanje listin, spisov, računov itd., poštne določbe, kovani denar raznih držav, mere in uteži, obrestne in preračunjevalne tabele, lovski red, trgovska korespondenca, nasvet trgovcem z jestvinami, pojasnila glede železnice, potni listi, kako se protokolira firmo, kaj je treba storiti osebam, ki postanejo samostojni trgovci, olajšave glede današnja sposobnostnega dokaza, sbosobnostni dokaz za trgovinske obrte in trgovske družbe, pokojninski zakon za zasebne uslužbence, trgovsko-obrtni strokovni tolmač. Koledar obsega 131 tiskanih strani, uredila sta ga gospoda dr. Rudolfa Maru in S. Škerbinec. Koledar je naročiti naravnost pri slovenskem trgovskem društvu Merkur v Ljubljani. Cena koledarju je 1 K, po pošti 1.20 K. Čisti dobiček koledarja se steka zakladu za Trgovski dom.

Bosna in Hercegovina — naša.

Trideset let je upravljala naša država Bosno in Hercegovino, a po imeu je bil vladar teh dežel vendar le sultan. Toda sedaj, ko je Bulgarska proglasila svojo neodvisnost, je prišel trenotek, da tudi Avstro-Ogrska proglasi Bosno in Hercegovino svojim deželam. To se je danes dne 5. oktobra zgodilo. Naš vladar bo odslej tudi vladar Bosne in Hercegovine, ne samo njih upravitelj. Pozdravljajta novi deželi v krogu avstro-ogrskih sester. Naša država je s tem še bolj dobila slovanski značaj in za to zahtevamo, da se ta značaj tudi vstopovssdi upošteva! Slovani tvorimo večino v Avstro-Ogrski in v slovanskem duhu se naj pri nas tudi vlada. Upamo, da nove izpremembe na Balkanu ne bodo povzročile nobenih krvavih zapletk.

Bulgarija — neodvisna.

Velik zgodovinski dogodek smo doživeli. Bulgarija je — neodvisna. L. 1878 se je Bulgarija s pomočjo Rusije oprostila turškega jarma ter dobila svojega kneza. Toda kneževina še je vendar morala priznavati turškega sultana kot svojega vrhovnega gospodarja in bulgarski knez je bil nekak namestnik sultana. Ker je v zadnjem času dala turška vlada zopet čutiti bulgarski odvisnost pri več prilikah, želel je ves bulgarski narod, da se proglasi Bulgarska od Turške neodvisnim. Tej želji je ustregel bulgarski knez Ferdinand dne 5. oktobra. V Tirnovi, stari prestolnici bulgarski, proglasil je svojo kneževino neodvisnim ter sprejel naslov carja bulgarskega. Bulgarski narod je z nepopisnim navdušenjem pozdravil to kneževino odločbo in je voljen do zadnjega moža braniti svojo neodvisnost proti Turkom. Vprašanje je, ali bodo Turki ta korak Bulgarske sprejeli samo z ugovorom v besedah ali pa v orožju. Srbska in angleška javnost hujska Turke v boj. Avstro-Ogrska pa je zadovoljna, z novim položajem in bo uporabila to priliko, da priklopi Bosno in Hercegovino tudi v državnoopravnem smislu k sebi.

Najnovejše novice.

Ali bo vojska? „Berliner Tagblatt“ poroča iz Carigrada: Diplomatične zveze med Turčijo in Bulgarijo so prekinate. Včeraj se je vršil turški ministrijski svet, ki je sklenil takoj odpoklicati iz Sofije cesarskega turškega komisarja. Definitivni nadaljni sklep je odložen, da pridejo nova poročila, vendar je veliki vezir po vojnem ministru poslal na mejo že vsa potrebna navodila. Mnogi silijo, naj se napove Bulgariji vojsko, vendar o kakem splošnem navdušenju za vojsko ne more biti govora. Mladoturški odbor je sedaj proti vojski, ker se boji, da nastane reakcija, ako bi bili voditelji Mladoturkov, ki so večinoma častniki, poklicani pod orožje. Sedaj se hitro sestavlja ljudsko brambo, ki naj bi v slučaju vojske skrbela za red v deželi. Listi poročajo, da je grški poslanik zagotovil turškemu velikemu vezirju, da bo v slučaju vojske Grška dejanski za armado podpirala Turčijo, ne da bi za to delo zahtevala kake teritorialne odškodnine.

Vojaške priprave Avstrije. Zasebno se brzojavlja iz vojaških krogov, da vojna uprava mobilizuje 2. (Dunaj), 3. (Graz) in 13. (Zagreb) zbor. Slednji je pripravljen takoj v Bosno odkorakati. Mobilizuje se zaradi varnosti in za vsako slučajnost, ne veruje se pa še, da bodo čete res stopile v akcijo.

Srbija je silno nezadovoljna, ker ni dobila Bosne in Hercegovine v svojo oblast. Poroča se, da zahteva ljudstvo kar najodločnejše, da se napove Avstriji vojska. V enem dnevu se je oglasilo več tisoč prostovoljcev. Splošno je mnenje, da je vojska neizogibna, ako odkloni Avstrija udeležbo na nameravanem evropskem shodu. Čete so mobilizirane in ob Drini je pripravljenih več tisoč mož.

Neki nemški trgovec je rekel: „Slovenskim kmetom moramo dobro računati; saj se jih drugače ne moremo ubraniti!“

Družmirje. Prostovoljna požarna bramba v Družmirju priredi dne 25. oktobra v dvorani Hotel Avstrija v Šoštanjcu veliko vinsko trgatavo. Čisti dobiček je namenjen za nakup prepotrebne gasilne orodja. Natančneje naznamo prihodnjič!

Listnica uredništva.

Vuzenica: Došlo prepozno. — Lesce: Brez podpisa v koši — T. Slov. Bistrica: Se pride. — Vuhred: Radi pomanjkanja prostora prihodnjič. — Auberg: Ako bi vse prinesli, kar pišete in kar mi odobravamo, bili bi zaplenjeni. — Ljubno, Šmarje pri Jelšah: Prihodnjič!

POSESTVO

blizu Maribora izvanredno dobičkanosno in ceno se takoj proda. Cena 36.500 K, od katerih se mora 30.000 K takoj izplačati. Posestvo ima lep pri cesti ležeč gozd, v katerem je sečnega lesa v vrednosti za 16.000 K. Poslopja so nova in vredna 16.000 K. Vse drugo je skoraj zastoj in dokaže se lahko, da to nese na leto 7000—8000 K. Toraj za primerno mal denar veliki dohodki. Kogar zanima, naj se prepriča, to ne stane nič. Natančnejša pojasnila daje radovoljno prodajalec H. Drogenik, c. kr. davčni oficijal v Mariboru, Schillerstrasse 8. 860

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običajnih podlagah imajo za oddati: I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuj; trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču; trsničarska zadruga v Ljutemeru; trsničarska zadruga v Žetalah pri Rogatcu; 865 Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Slovinci!

Opaza se, da imate poslopja večinoma pri nemških zavarovalnicah zavarovana. Veste, kaj vam je storiti? Proč s tujimi judovskimi zavarovalnicami ter zavarujte svoja poslopja edino le pri domači slovenski „Vzajemni zavarovalnici proti požarnim škodam in poškodbam cerkvenih zvonov v Ljubljani“. Ponudbe sprejema in vsaka pojasnila radevolje daje g. Franc Pograjc, glavni zastopnik v Mariboru, Fabriksgasse 21, II. nadstropje. 848 Svoji k svojim!

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter se izvršno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hripavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d. Delovanje izborno, vspeh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 vin., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali če se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici je ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od: P. Jurišića, 856 lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

Grobne spomenike

različnih oblik,

iz različnih trpežnih marmorjev, granita in sijenita,

po konkurenčnih cenah nadalje

delavnico umetnih cerkvenih del pripravoca 842

Vincenc Čamernik,

oblastv. preiskušeni in koncesionirani kamnoseški mojster. Celje-Zavodna, ob potu k romarski cerkvi Sv. Jožefa, pet minut ob postaje.

Demetrij Glumac

gotlar

Ptuj, v oštini ulica in MARIBOR, Kaserngasse št. 13 priporočila spoštovanim kmetovalcem kotle in najboljše bringalnice, pri katerih jazeti za dobro iz trpežno dele. Pograbi! Konec vasa vasa vasa in biseri. Kupujem stari baker, cink in mesing po najboljši cenat.

Pojasnila o inseratih daje

upravnništvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 3. oktobra 1908. Gradec 27 52 73 41 29 Dunaj 49 51 29 84 15

Lepe vinske sode proda po najnižji ceni E. Mayr, Tegetthoffova ulica Maribor, zraven gostilne „Stadt Wien“ 868

Pridnega hlapca, ki ima skrb za živino in razume poljsko delo, se takoj sprejme. A. Grušnik, dekan v Hočah. 862

Proda se lepa hiša s 5 stanovanji, malo trgovino, svinjski in živinski hlevi in lepa njiva. Izplačati je treba 6000 K. Novavas št. 44 pri Mariboru. 861

Kupi se: Surovo maslo, jajca, žmitek, smetana, perotina, suhe gobe, orehi, strd, jabolke, mošt itd. Ponudbe na upravnništvo lista pod „plačilo v gotovini 2000“. 853

Lepo posestvo, večinoma gozd, s samim lepim, debelim drevjem, smreke in hoje. Zidana hiša s 4 sobami itd. in gospodarsko poslopje, žaga in mlin. Leži ob kor. žel. in je oddaljeno 15 minut od kolodvora. Naslov v uprav. 849

Proda se jako lepa novozidana hiša s prostornimi sobami, podzemeljskimi kletmi, lepim vrtom in sadonosnikom v prav lepem kraju na Spod. Štajerskem pod jako ugodnimi pogoji. Naslov pove upravnništvo lista. 854

Sprejme se hlapec, ki zna oskrbovati konja in opravlja domača dela. Letna plača 120 K. Ivan Zaff, Pobrežje pri Mariboru. 858

Dvoje malih posestev je na prodaj 1 uro od Maribora. Franc Stelcer, Dugoše, Lendorf pošta Maribor. 855

Išče se vdova ali deklica, ki bi imela kako posestvo, gostilno ali trgovino in bi hotela vzeti za gospodarja 60 let starega vdovca, ki položi v gospodarstvo 3000 kron. Vse se bo zgodilo po njeni volji. Kdor poizve za kako osebo, dobi, kadar se bo sklenila pogodba, 60 kron. Naslov: M. P. poste restant, Koprivnica Spodnje Štajersko. 856

Ugodna prodaja. Zavolje visoke starosti, se pod ugodnimi pogoji proda lepo zaokroženo posestvo v krasni, imoviti oklici, čisto blizu žel. postaje, oddaljeno samo pol ure od dveh župnih cerkev. Posestvo obsega prlično sedem oralov zemlje s travniki, njivami in zrelim gozdom. Na posestvu se nahaja in ž njim proda stara dobrodoča gostilna s kegljiščem, prodajna tobaka, pekarija, mlatilnica, sadni mlin, preša, slamoreznica, lastna elektrarna za razsvetljavo, mlin, žaga za okrožno žago, žična železovica za spraviljanje lesa. Ker ima posestvo veliko vodno silo, je zavolje svoje bližine pri železnici posebno pripravno za večje tovarno. Ponudbe Jakobu Rižniku, pri Sv. Lovrencu ob kor. železnici, ali pa dr. Radoslavu Pipuš, odvetnik v Mariboru. 857

Lepa prilika za podjetnega. V Ribnici na Pohorju se da v najem na pripravnem prostoru stoječa hiša, v kateri je štacuna in kréma. 6 sob, 2 za letovičarje prav primerni, 3 kleti, nekaj vrta in polja, tudi hlev se dobi ter je takoj za oddati. Cena po dogovoru. Več pove lastnik Henrik Puhr, tamkaj. 815

Anton Kolenc, trgovec v Celju naznanja, da kupuje želod večjo množino po 5 K 100 kg, pšenico 21 K, oves 17 K, fižol 21 K, ter strd (med), sploh vse deželne pridelke po najvišjih cenah. Mešane ženske lase po 8 K kg. Kdor kaj ima, naj se obrne do njega, ako je blago lepo, plača še višje. 821

Viničar z več delavskimi močmi se išče za vstop dne 1. novembra. Ponudbe na naslov: Grajščina Neukloster, Sv. Peter v Sav. dol. 818

Ivan Cesar, podobar in pozlatar v Mozirju, sprejemem takoj učena 15—17 let starega fanta kmetijskih starišev. 824

Pozor! Hiša enonadstropna vili podobna na državni cesti 1 1/2 ure od Maribora, primerna za trgovino z mešanim blagom, se proda. K hiši spada 5 oralov zemlje. Cena 5000 K. 1400 K je vknjiženega denarja. Več se izve pri Andreju Nekrepp, Melinski breg št. 24, p. Maribor. 772

Priden in zvest pa tudi lepega značaja hlapec išče službe v kako župnišče, navajen vsakega poljskega dela ter navajen pri konjih. Naslov v upravnistvu tega lista. 827

Enonadstropna hiša z gostilniško obrtjo, se prostovoljno pod lahkiimi plačilnimi pogoji proda. Naslov v upravnistvu. 736

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od Št. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeni, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Poprašje se pri Ferdinandu Vedeniku v Št. Lovrencu pri Št. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Dobičkanosno posestvo vsake velikosti v prijazni mariborski okolici, kdor želi kupiti, naj se zapu pismeno ali osebno obrne na Josip-a Serneč, km. sin v Graški, pošta Pesnica, kateri posreduje pri nakupu brezplačno. Za pismene odgovore se mora znamka priložiti. 779

Učence se sprejme pri Antonu Sokol, medar, voščar in slaščičar v Neumarktu (Gor. Štajer.). 837

Učence za mizarstvo se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji pri Mich. Gottlieb, mizarški mojster v Mariboru, Koroška cesta 128. 829

Krojaški učence se sprejme takoj pri g. Ornik Martin, Blumen-gasse 3. Maribor. 832

Prodaja hiše. V Kamnici se proda hiša št. 100; ima zelo lepa stanovanja s tremi sobami, tri kuhinje, tri kleti, obokani hlevi, hiša za prešo z lepo vinko prešo, vinska klet s prostorom za 300 čebrov vina. Nadalje 10 oralov zemlje, od tega 1/4 vinograd, tri oralni gozda in pet oralov travnikov in polja s 300 najzlahtnejšimi drevesi. Proda se za K. 7400. Naprej se plača 1600 kron, ostanek lahko ostane proti obrestnini vknjižen. Rudolf Schiessel. 836

Lovske pse, mlade čistokrvne bernhardince in dveletno bernhardinko ima na prodaj Ivan Kranjc v Št. Ilju pri Velenju. Štajersko. 845

Krojaški pomočnik se sprejme na malo delo pri Ignacu Dinebir, krojaški mojster, mlinska ulica št. 7. 847

Lepo posestvo na slovensko-nemški meji ob okrajni cesti, ki obsega 38 oralov, med temi 18 oralov najlepšega gozda, se proda po ceni. Pojasnila daje dr. Radoslav Pipuš, odvetnik v Mariboru. 846

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, se mi je posrečilo z časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaja (luskin) na glavi, to je Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončeca 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurišić, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celonajtrdovratnejšo bol odstrani hitro in gotovo samo iz rastlinskih snovi sestavljeno na znotraj uporabljajoče „Remulovo protinovo in revmatično olje“. Mazanje ne hasne nič. Steklenica z navodilom uporabe 6 K. Veliko sijajnih zahvalnih pisem. Kem. Pharm. laboratorij Karl Rimmel, Landshut 113 Bavarško. 851

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko restavracijo

30 sob za tujce po jako nizkih cenah

fjakerijo v hiši

z dobro in točno postrežbo.

obrestuje

hranilne vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez vsakega odbitka, Sprejema hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

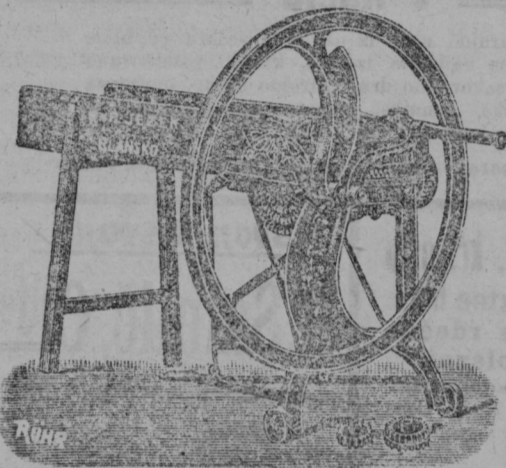
na dom zastonj, če vložijo prvokrat najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5% do $5\frac{1}{10}\%$, na zastavo vrednostnih papirjev ter na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnitvi gotovih malenkostnih stroškov. Prošnje za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranilnične položnice. Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

838 Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsaki dan, izvzemši praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldne.

V Gornji Polskavi pri Pragarskem ima tvrdka K. & R. JEZEK

veliko zalogo vseh vrst kmetijskih strojev in se vsem kmetom posebno priporoča. V zalogi so vedno vitli ali gepelni, predležja mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlinci za jabolke, grozdne stiskalnice, žitne čistilnice, drobilni mlinci, brane, plugi itd. Podpisani posreduje naročila na vse vrste kmetijskih strojev, sesalk, bencinovitih motorjev, motorje na plin, stroje za opeko, opreme za opekarno itd. — Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila sprejemajo in po nizki ceni zaračunajo. Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš v Gornji Polskavi pri Pragarskem. 434

Solčnike in dežnike, palice, taške, kovčke, in korbe za potovanje, vozičke za otroke, priporoča

P. Kostič

v Celju. 175 (1)

Dva učenca

nadarjena z dobrimi šolskimi spričevali in iz poštene hiše sprejmeta se takoj v trgovino mešanega blaga And. Golob-a vdova, Koprivnica Štajersko. 781

Slovo.

Ker odidem v trgovino gospoda Peter Majdič Mercur v Celje, se tem potom vsem cenj. odjemalcem gospoda Julijus Žigan trg. na Polzeli iz srca zahvaljujem za vso prijaznost in zaupanje pet let svojega službovanja v njegovi trgovini. Ker mi ni bilo mogoče, se od vsakega posameznega posloviti, se tem potom iskreno od vseh znancev in prijateljev poslavljam ter kličem vsem z Bogom in krepki Nazdar. 850 Anton Naglič.

Vsakomur, ki namerava kupiti

nagrobni kamen,

priporočam, da si ogleda pred nakupom tudi mojo zalogo. Imam letos prav posebno veliko izbero res lepih nagrobnih kamnov (med temi mnogo zelo črnih granitnih piramid), katere ponujam, kakor znano, po zelo nizki ceni.

J. F. PEYER,

kamnoseški mojster, Hilariusstrasse 7, Maribor. 789

Milan Hočevnar-Celje

Glavni trg štey. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja in likera. —————
Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisló —————
vodo, galico, žveplo in rafje. ————— 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Walter König,

cerkveni in sobni slikar,

v Mariboru, Thesen štey. 7

se priporoča

za slikanje cerkev, sob, za prenovljenje in pobeljenje hiš od priprave do najfinejše izpeljave. Izdeluje tudi napise na stenah in deskah. Priporoča se nadalje tudi za slikanje svetih podob (bl. Dev. Marije in drugih svetnikov po kopicah, cerkvah in hišah). 840

Pozor!

Pri administraciji bivše cesarice Evgenije Beni Bonaparte v Vili Vicentina, žel. postaja Vila Vicentina se proda okoli 300 hl vinskega mošta iz najboljšega belega grozdja, kakor tudi bordo-siler za 20 K hl. Sodi se posodijo proti jamčevini 40 K za komad. Začetek trgatve je bil v ponedeljek, dne 28. septembra 1908.

Beni Bonaparte,
Villa Vicentina.

834

Pozor!

Če hočete kako posestvo ali trgovino vsake vrste, hotel, vilo, gostilno, zemljišče, opekarno, zdravilišče itd. na kraju ali v okolici hitro in diskretno kupiti ali prodati, če iščete hipotekarno posojilo ali udeležbo, obrnite se z zaupanjem na naslov: „Erste Realitätenverwaltung“ Dunaj VIII, Albertgasse 30. Strogo rečno, kulantno največje strokovno podjetje prve vrste. Zastopstva v vseh krajih Avstro-Ogrske in sosednih državah. Generalni zastopnik pride prihodnje dni. Kdor želi, da ga obišče brezplačno, naj to naznani na zgoraj navedeni naslov. Največji kupčevalski promet med Dunajem in deželo. 830

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stavbinska dela iz kamna, žrni, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spomenikov.

456

Vsi marmornati altarji v baziliki v Mariboru se moje dele.

Razpis službe distriktnega zdravnika.

Služba distriktnega zdravnika v trgu Sevnica na Štajerskem se za nadomestjenje razpiše. Stalna letna plača znesse 1000 K. Zaželjena pojasnila zastran družih dohodkov podaja radovoljno župan v Sevnici. Prosilci za to službo naj blagovolijo svoje prošnje opremljene z dokazom zahtevkov po § 15, postave od 23. junija 1892 deželni zakonik za Štajersko št. 35. vložiti do 10. novembra t. l. pri sanit. distriktnem odboru [županstvu] v Sevnici. Distriktni odbor v Sevnici, dne 29. septembra 1908.

852 Načelnik: M. Starkl.

:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::

80%

Jesihova esenca,

bela in rudeča. 1 liter velja 2 K.

Od 10 litrov naprej pošljam franco vsake železniške postaje. Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence s 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1'40 in 1'60.

Zaloga pri: R. Bračko,
trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

544

Jožef Pfeifer

v Hočah pri Mariboru
tovarna za kmetijske stroje
in livarna za železo.

Izdeluje v velikem številu najnovejše in boljše rezalnice za klajo, ki režejo za konje in govejo žival, v dolgosti od 6 do 150 mm, ali od $\frac{1}{4}$ do 6 colov. K. M. H. Cena 120 kron.

Jamstvo eno leto.

Popravila strojev točno, po ceni.

Slovinci, zahajajte v domačo tovarno po stroje!

Prodaja se tudi na obroke.

Izdeluje tudi rezalnice za repe, sesalke za gnojnico, vitelje, raznovrstne mlatilnice, čistilnice itd. itd. po najnižji ceni.

Drožgalnice za sadje, najboljša sistema.

Ceniki

se pošljeje brezplačno.

828

Ako potrebujete

slamoreznice,
kotle za žganje,
grozdne mline
in stiskalnice,
gnojnične sesalke,

peči vseh vrst tudi za šole predpisane in take za kurjavo z žaganjem, štedilnike, pralae stroje, nagrobne križe in drugo v železninarsko stroko spadajoče blago, kakor tudi nepremočljive vozne in komatne plahte ter zajamčena umetna gnojila, kupujte le pri domači tvrdki

„MERKUR“ P. Majdič Celje,

ki daje pojasnila in pošilja cenike in navodila z obratno pošto zastonj. 776

Naznanilo.

Usojam si uljudno naznaniti, da sem se preselil s svojo odvetniško pisarno v Sodnijsko ulico (Gerichtshofgasse) štey. 14, I. nadstropje.

Maribor, dne 16. avgusta 1908.

Dr. Henrik Haas.

859

Sedaj je priložnost,

če hočete dobro in po nizki ceni kupiti, da si ogledate mojo veliko zalogo, belo pisano in drugo platno, mtr 32, 36, 40, 48 in 56 v. Druki in cajgi za ženske obleke mtr 40, 48, 56 in 60 v. Sateni novomodni, po 60 in 80 vinarjev meter. Cepiji v veliki izbiri. Volne za ženske obleke v vseh barvah m po 80 v., K 1-20 in 1-40. Svilneni robci najnovejši po K 1-80, 2-—, 2-40, 3-20, 4 itd. Perkalmati robci po 4 in 60 v. Cajgi za moške obleke po K 1, 1-20, 1-40 itd. Štofi za moške obleke v veliki izbiri po K 2-40, 2-80, 3-60 itd. Srajce za delavnik in praznike po K 1-20, 1-40, 1-60, 2-—, 2-40 itd. Najnovejša izbira kravat, ovratnikov, žepnih robcev, dežnikov in predpasnikov. Civilih belih in pisanih za blazine in žimnice (motrace). Gotove obleke za fante. Ker prodajam vse po nizki brezkonkurenčni ceni, pričakujem mnogobrojnega obiska ter se bilježim z velespoštovanjem **W. E. ŠPEEC**, Grajski trg. št. 2.

Za šolo!

Kupujte svoje potrebščine, kakor: papir, zvezke, patesnika, svinčnike, risalno orodje, radirke itd. le v narodni trgovini **VILKO WEIZL**, Maribor, Gosposka ulica 33. — Velikanska izbira razglednic, kojih čisti dobiček je deloma namenjen dijaški kuhinji v Mariboru.

POZOR!

Edina narodna trgovina z manufaktur. in špecerijskim blagom

L. Kuharič

priloga senj. občinstvu svoje velike, nove zaloge. Cene nizke, postrež. točna. Kdor hoče dobro kupiti, neom v narodno trgovino priš.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor tudi matrace, divani, otreče postelje ter ogledala po najnižji ceni.

Franc Pleteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Zakaj?

kupujemo pri

JOŽEFU ULAGA V MARIBORU

Tegethoffova cesta šte. 21.

Zato:

ker se tam dobi najboljšo blago po najnižji ceni in sicer za jesen velika izbira za moške in ženske obleke, najlepše svilnate robe, predpasnike, ženske in moške perilo, vsakovrstne preproge, vse najboljšo stiva.

Svoji k svojim!

Nova trgovina
Fr. Bureš,

urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegethoffova cesta 33.

priloga senj. občinstvu običajno svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

Preselitev trgovine!

Naznanim slavnemu občinstvu, da sem se z mojo trgovino preselil v Poštno ulico št. 8, ter prosim tudi tukaj za cenjeni in mnogobrojni obisk. Z velespoštovanjem

FELIKS ROP,

trgovina z manufakturim blagom, Maribor, Poštna ulica št. 8.

POSLANO.

Ni res, da so meni Nemci trgovino tako zbili, da ne morem prodajati, res je pa, da so mi pobili tri table z napisi in okna na stanovanju, kar pa promet popolnoma ni ne ovira. Ker so moji napisi sedaj slabo čitljivi, prosim da se natanko pazi na trgovino z razbitimi tablam in vlogu Graške in Rotovske ulice, ker to je prava slovenska trgovina, kjer se vse blago prav solidno in pošteno prodaja. Vzorci pošljem proti vrnitvi na vse strani franco in zastoj.

R. Strmecki, Celje

Trgovska hiša z manufakturim blagom na debele in drobno.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegethoffova cesta 49
priloga vedno sveže pivo, izvrstna domača vina ter mizle in tople jedi.

Mar. Meden.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

izdeluje s parnimi stroji iz najboljših, večkrat premale glin priznane najboljše izdelke, kakor: patentovano zarezno in vsakovrstno drugo strešno opeko, opeka za sid, za oboke, dimnike, rekontra-opeke, plošče za tlak, lončene cevi itd. po najnižji ceni.

Zaloga tudi v Mariboru, Cesarska cesta, pri kamegarju A. Glaser-ju.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremične vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premične, kakor: hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in niskih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gorno št. 1.

!! Glavna zaloga **BARHELNOVEGA** apna za poklajo !! Razne vrste travnega, deteljnega, gozdnega in vrtnarskega semena
priloga

M. Berdajs

Maribor!
Sofijin trg

Pozor! Pozor!

Manufakturna trgovina
RUDOLF HAVELKA V PTUJU

priloga slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega vojnega ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške obleke po primerne niskih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Svoji k svojim.

Priloga se slavnemu občinstvu za izdelovanje oblek za gospode in fante po najnovejšem kroju ter po jako niskih cenah. Z velespoštovanjem

Jakob Veziak,
krojaški mojster Maribor, Šolska ulica.

Franc Divjak,

slikar in pleskar v Mariboru,
Koparijska ulica št. 7. se priloga č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostajšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

POZOR! POZOR!

BOŠTJ. ULČAR,

se priloga narodni brivec se priloga Maribor, Koroška cesta 7, zraven Cirilove tiskarne.
ZA DIJAKE ZNIŽANE CENE.

Franjo Horvat

ce-kvevi in sobni slikar.
Maribor, Kasinogasse šte. 2
naznanja da se je preselil iz Gornje Radgone v Maribor ter se velespoštovanjem in p. n. občinstvu priloga za slikanje cerkev v vsaki tehniki, altarnih slik in križevih potov kakor vse v slikarsko in pleskarstvo stroko spadajoča dela, od pri-roste do najfinejše izpeljave. Bralnim društvom se posebno priloga za slikanje odrov.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge
se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo
le članom in sicer: na vknjižbo proti papirni varnosti po 4 3/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure
so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.
Pojasnila se dajejo
vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 3.—5. popoldne.